

KONTAKTY

Institut Svazu účetních, a. s.

V Tűních 15, 120 00 Praha 2
Telefon: 296 208 220 - 7
Fax: 296 208 228
E-mail: isu@svaz-ucetnich.cz
E-mail: vzdelavani@svaz-ucetnich.cz
E-mail: certifikace@svaz-ucetnich.cz
www.svaz-ucetnich.cz/isu

Bankovní spojení:
HVB Bank Czech Republic, a.s.
Václavské nám. 33, 110 00 Praha 1
číslo účtu: 0208280005/2700

IČ: 26497671
DIČ: CZ26497671

Svaz účetních – Hlavní výbor
Štěpánská 28, 110 00 Praha 1
Telefon: 224 041 015
Fax: 224 042 915
E-mail: sekretariat@svaz-ucetnich.cz
www.svaz-ucetnich.cz

Komora certifikovaných účetních
Štěpánská 28, 110 00 Praha 1
Telefon: 224 041 019
Fax: 224 042 915
E-mail: info@komora-ucetnich.cz
www.komora-ucetnich.cz

Svaz účetních – Metodická sekce
Jugoslávská 567/16, 120 00 Praha 2
Telefon: 221 505 400
Fax: 221 505 313
E-mail: metodika@ucetni.cz
www.ucetni.cz
www.ucetniporadce.cz

Svaz účetních – Sekce výstav a služeb
Štěpánská 28, 110 00 Praha 1
Telefon: 224 041 014, 224 043 014
Fax: 224 042 915
E-mail: info@lionline.cz
www.lionline.cz

LISTOPAD 2004

bulletin

>>> Vážení čtenáři,

dávno již tomu, kdy jste trávili příjemné chvíle během zasloužené dovolené. Nyní jste všichni opět v pilné práci a k tomu se blíží čas zkoušek, prostě jste v jednom kole. Snad Vám trochu pomohou informace v našem letos posledním bulletinu, ať již jde o problematiku

účetnictví nebo pokyny potřebné pro řádnou přípravu ke zkouškám.

Převzali jsme pro Vás dva důležité články z časopisu Účetnictví, se kterým úzce spolupracujeme a jsme rádi, že můžeme využít potenciálu autorů, kteří do tohoto časopisu přispívají. Ať jde o otázky oddělení účetnictví od daní nebo o účetnictví malých a středních firem, jedná se o aktuální problémy, které je nutno pochopit a dále s nimi pracovat.

Svoje zkušenosti, názory a náměty do diskuse však můžete předat prostřednictvím bulletinu i Vy, čtenáři a kolegové. Jistě máte leccos zajímavého, s čím se můžete podělit s ostatními. Bulletin je tu pro Vás, ale je také Váš. Ovlivněte jeho obsah, staňte se spoluautory.

V říjnu proběhl v Brně první ročník soutěže ÚČETNÍ ROKU a jistě Vás bude zajímat, kdo se stal vítězem a majitelem vozu Opel Corsa Essentia. Kdo ví, třeba vyhraje příští rok někdo z Vás. Znalosti z certifikace se Vám určitě budou hodit.

Se znalostmi souvisí i rozsáhlý článek věnovaný Mezinárodním vzdělávacím standardům IES IFAC. Konkrétně jsme vybrali IES – 2, standard, předepisující rozsah znalostí, které mají poskytovat programy vzdělávání profesním účetním a které jsou pro kvalifikaci profesních účetních vyžadovány. Můžete se tak ujistit, nakolik odpovídá obsah systému certifikace požadavkům ve standardu uvedeným.

Účetní profese v České republice pokračuje ve svém rozvoji pomalu, ale jistě. Zkusme se tedy podívat, jak na tom jsou ve Francii a co máme ještě dohánět. Informace z kongresu v Lyonu Vám leccos naznačí. Minimálně to, že francouzská vláda velmi úzce spolupracuje s komorou účetních expertů a ve vzájemné diskusi hledá optimální řešení aktuálních problémů účetnictví a daní v čase zavádění IFRS do národního účetnictví.

Vám, kteří jdete v prosinci na zkoušky, přeji jejich úspěšné složení a všem adeptům a příznivcům systému certifikace přeji za celý Institut Svazu účetních hodně pracovních úspěchů, zdraví a štěstí v roce 2005, neboť toto číslo bulletinu je pro letošek poslední. Příště si počtete až počátkem března.

Děkuji za Vaši neutuchající pozornost a těším se na Vaše připomínky a příspěvky do příštího čísla. Nezapomeňte! <<<

Váš
VĚROSLAV SOBOTKA

Bullein ISÚ
periodikum registrované
pod ev. číslem:
MK ČR E 13716

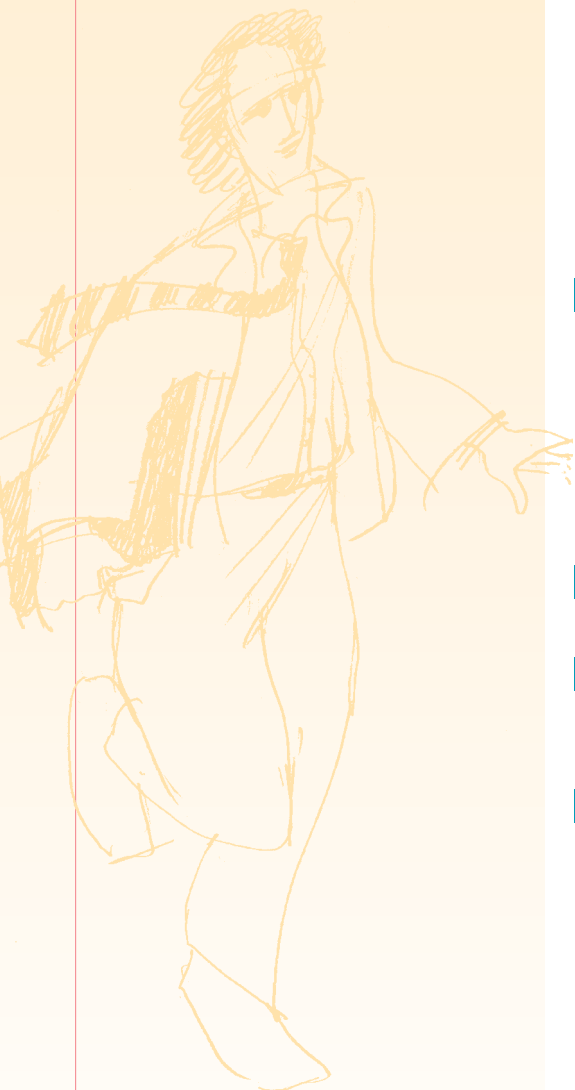
Vydává:
 Institut Svazu účetních, a s.
 V Túních 15, 120 00 Praha 2

Odpovědný redaktor:
 Věroslav Sobotka

Layout, grafická úprava a ilustrace:
 Dana Martinková

Redakce a inzerce
 telefon: 296 208 220

Redakční uzávěrka tohoto vydání:
 30. 9. 2004

4 – 5 Oddělení účetnictví od daní neznamená žádné dvojí účetnictví!

Autor článku, Ing. Lubomír Harna, vyvrací zkeslené názory na oddělení účetnictví od daní a vysvětluje názorně řešení některých účetních operací včetně daňových návazností. Při jejich zpracování lze použít běžné účetní programy.

6 – 9 Soutěž ÚČETNÍ ROKU 2004

Přinášíme informaci o průběhu a výsledcích prvního ročníku soutěže, jejíž finále proběhlo 13. října v Brně v rámci výstavy INVEX. Vítěz vyhrál osobní automobil Opel Corsa

10 – 14 Vývoj účetnictví po vstupu ČR do Evropské unie – zaměření na malé a střední podniky

Doc. Ing. Hana Březinová, CSc. informuje komplexně o pohledech na účetnictví malých a středních podniků, jejich rozlišení a případnou aplikaci IFRS v tomto sektoru v budoucnu.

15 IAS 38 – Nehmotná aktiva

Autorka Ing. Alice Šrámková, FCCA, účetní expert, seznamuje s novou verzí standardu a vyjasňuje hlavní pojmy.

IFRS 1 – první aplikace IFRS

Autorka Ing. Martina Janoušková, FCCA, upozorňuje na aktuálnost použití IFRS v některých firmách

16 – 17 Informace ke zkouškám v prosinci 2004

Obecná pravidla a upřesnění legislativy a literatury k připravovaným zkouškám.

18 – 19 Vymezení předmětu zkoušky ÚČETNICTVÍ II.

Specifikace kapitol učebnice Účetnictví II, které budou předmětem zkoušky. Látka obsažená v učebnici není pro zkoušky v červnu a prosinci 2004 použita celá s ohledem na obtížnou problematiku Mezinárodních standardů účetního výkaznictví, zaváděných do účetnictví ČR.

20 Vymezení předmětu zkoušky IAS/IFRS – KONSOLIDACE

Stanovení koncepčního rámce a doporučená literatura ke zkoušce.

21 Řízená praxe v systému certifikace

Malé shrnutí hlavních aspektů a forem řízené praxe a zkušenosti z uskutečněných kontrol.

22 – 23 Rozvoj systému certifikace

Do systému certifikace se do srpnového registračního termínu přihlásilo celkem 7 936 adeptů, z nichž 3 061 získalo k dnešku certifikát. Uvádíme věkové skupiny, rozvrstvení v krajích a další údaje.

24 – 25 Kurz účetnictví – kombinovaná forma studia

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy akreditovalo kombinovanou formu studia podvojného účetnictví s využitím multimediálního kurzu na CD.

26 Mezinárodní standardy účetního výkaznictví

V publikační činnosti Institutu Svazu účetních vzniká od dubna t.r. nová řada publikací, které se zabývají problematikou IFRS. V září přibyl druhý díl knihy IFRS – praktické aplikace a sešit s cvičnými příklady.

27 IFRS specialista – Czech Diploma

V listopadu proběhne první termín zkoušky, která je českou obdobou Diploma in International Financial Reporting ACCA. Článek specifikuje podmínky zkoušky a požadavky na znalosti.

28 – 29 Vzdělávání v systému certifikace účetních

Nabídka přípravných kurzů, tréninků a zkoušek nanečisto.

29 Účetní a daňové ukončení roku 2004

Aktuální nabídka vzdělávacích akcí k roční účetní závěrce, cash flow a zdaňování příjmů právnických a fyzických osob.

30 ACCA kritizuje návrhy IASB

Návrh IASB směřující k přípravě Mezinárodních účetních standardů pro malé a střední podniky se stal předmětem kritiky ACCA v rámci veřejné diskuse k návrhu.

31 Konference ACCA – Odpovědnost účetní profese v nové Evropě

Setkání odborníků a představitelů národních asociací účetních 5.–6. listopadu v Praze při příležitosti oslav stého výročí založení ACCA.

32 – 36 59. kongres Komory účetních expertů Francie

V Lyonu proběhl ve dnech 30.9.–2.10. kongres, kterého se zúčastnilo 3 700 účetních expertů Francie. Předmětem třídenního jednání, konferencí a workshopů byla daňová problematika

37 Ministři financí EU vážně zvažují společné zdanění firem

Informace a zajímavosti z Evropy nejen o záměrech ministrů financí, ale i účetních skandálech.

38 – 41 IES – Mezinárodní vzdělávací standardy IFAC

V tomto čísle bulletinu se podrobně seznámíte s obsahem IES 2, který předepisuje požadavky a rozsah znalostí, které mají poskytovat programy vzdělávání profesním účetním a které jsou vyžadovány pro kvalifikaci profesního účetního.

43 NOTIA – středisko vzdělávání spol. s r.o.

Představujeme partnerskou organizaci ISÚ v programu pokračujícího odborného vzdělávání certifikovaných účetních.

44 Partnerské organizace ISÚ pro vzdělávání k certifikaci a POV

Aktuální seznam partnerů ISÚ, kteří nabízejí vzdělávání k certifikaci v regionech

Oddělení účetnictví od daní neznamená žádné dvojí účetnictví!

ING. LUBOMÍR HARNA, PREZIDENT SVAZU ÚČETNÍCH

Ve svém článku bych chtěl přispět k diskusi o problematice oddělení daní a účetnictví v návaznosti na příspěvek Ing. Ladislava Zelinky „Řešení vztahu příjmové daně a účetnictví“, který byl uveřejněn v minulém čísle časopisu Účetnictví.

>>> Především bych se rád velice důrazně ohradil proti argumentu, který je často v této souvislosti uplatňován, a to, že důsledné oddělení účetnictví od daní znamená „nutnost dvojího účetnictví“. Domnívám se, že tento argument se opírá o neznalost současných způsobů vedení účetnictví v praxi. Ano, je zde určitá omezující podmínka, a tou je, že účetnictví je vedeno na počítači, nikoliv ručně a že je používán alespoň průměrně kvalitní účetní software.

V této souvislosti bych opět rád připomenul nutnost přesně rozlišovat obsah některých pojmů, které nejsou-li přesně rozlišeny, způsobují častá nedorozumění. V češtině, na rozdíl od angličtiny, zahrnujeme pod pojem účetnictví různé významy. **Účetnictvím** bychom měli rozumět modelování ekonomické a finanční pozice určitého ekonomického subjektu, které je vyjádřeno příslušnými výstupy (výkazy a dalšími informacemi). Tomu odpovídá anglické „accountancy“, kde „account“ můžeme překládat jako účet, ale také jako výkaz. Od toho bychom zásadně měli oddělit pojem **účtování**, kterým rozumíme zachycování informací určitým systémem a technikami. Tomu pak odpovídá anglické „bookkeeping“, tedy zachycování do knih (moderněji vytváření datových souborů v počítači). V současných obvyklých způsobech zpracování dat je pak již běžné, že z jednoho systému dat pořízených v počítači zpracováváme různé výstupy (podklady pro účetní závěrku,

manažerské účetnictví, sestavení daňového přiznání k dani z příjmů, sestavení daňového přiznání DPH a další). Trochu souvisejícím problémem je, že historicky byla u nás tendence regulovat přímo „účtování“, nikoliv „účetnictví“. Ale to by bylo na jinou diskusi.

Pokud jde tedy o „oddělení účetnictví a příjmové daně“, pak si troufám říci, že z hlediska zpracování jde již o téměř plně vyřešený problém. Jinak řečeno, při zpracování určité transakce či ekonomické operace (zadávání této operace do evidenčního systému), pokud jsou jasná obě hlediska - účetní i daňové, není problém tato hlediska akceptovat a zadat příslušné informace relevantní pro pozdější zpracování pro účetní nebo daňové účely.

Současné programy pro vedení účetnictví nám již dnes většinou umožňují zpracování „daňové výsledovky“, to znamená přehledu daňově uznatelných nákladů a výnosů podléhajících dani z příjmů, ze kterého rovnou dostáváme „hrubý daňový základ“, to znamená základ daně před upravujícími operacemi (§ 34 a další, tzn. například uplatnění ztráty, procenta z investic apod.). Rozepsat návaznosti na výsledek hospodaření zjištěný v účetnictví podle formuláře přiznání k dani z příjmů pak většinou znamená naopak zpětný kontrolní proces, nikoliv způsob výpočtu daňového základu, který již získáme rovnou softwarovým zpracováním. Jakékoliv další kroky v oddělení účetnictví od daně z příjmů by v podstatě neměly přinést žádné zásadní

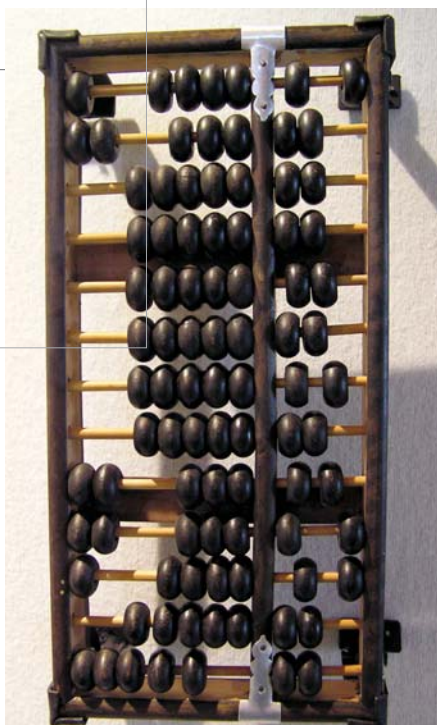

požadavky na úpravy běžných účetních programů, jimiž se někdy straší.

Konkrétně je třeba mít zajištěny tyto operace:

1) **rozišení analytických účtů nákladů a výnosů** příznakem daňový či nedaňový a následně zpracování přehledu těchto účtů („daňové výsledovky“). Tuto možnost má již většina běžných účetních programů (pokud to snad Váš program neumí, pořídte si jiný – umí to již programy, které jsou na trhu v ceně i pod 10 tis. Kč). Běžně jsme schopni rozlišovat například „daňové“ a „nedaňové“ cestovné apod. Je naprosto jedno, zda těchto odchylek bude v budoucnu méně či více;

2) **možnost rozlišit aktiva či náklady jinak v účetnictví a jinak pro daně z příjmů**. Zde se na první pohled může jevit složitější problém k řešení, ale i ten je dnes již řešen. Jedná se

o případy, kdy bychom v účetnictví chtěli plně aplikovat zásadu rozpoznání aktiv v návaznosti na pravděpodobnost budoucích peněžních toků plynoucích z tohoto aktiva. Jinak řečeno zásadu, že z tohoto hlediska pochybné aktivum by nemělo být vykázáno jako aktivum, ale jako náklad. Jako auditor se většinou těžko mohou ztotožňovat s často vysokou vykazovanou hodnotou tzv. ISO norem, příslušná vykazovaná aktiva jsou nepřevoditelná a často s problematickou vazbou na peněžní toky (lahůdka pro správce konkurzní podstaty, který nalezne takovýto „majetek“). Z fiskálních důvodů je zde však tlak na to, aby tyto náklady byly aktivovány. A naopak mohou existovat případy, kdy z daňového hlediska je možno uplatnit jednorázový náklad a z účetního hlediska bychom chtěli vykázat dlouhodobý odepisovaný majetek (aniž bychom tím ztratili možné daňové výhodné řešení). A do třetice připomeňme technické zhodnocení, kdy jsme z daňového hlediska nuceni nesmyslně zvyšovat vstupní (spojeně i pořizovací cenu) i v případech, kdy například několikrát opakovaně postavíme a zbouráme přičky v budově. Stav je nakonec stejný jako na počátku, cena však nesmyslně několikrát zvýšena.

Většina dnešních programů na účetnictví však dokáže řešit i tyto požadavky. K tomu je již v minulosti přinutila možnost odlišné daňové vstupní a účetní pořizovací ceny dlouhodobého majetku v případě nepeněžních vkladů. Takže i průměrné programy umějí rozlišit dvě ceny odpisovaného majetku, stejně tak umějí samozřejmě rozlišit i příslušné účetní a daňové odpisy a umějí pracovat i s odpisem ve výši 100 %. A pokud se jedná alespoň o trochu kvalitní programy, umějí i nastavit různé účty pro zaúčtování majetku i příslušných odpisů podle volby účetního. No a pak bychom tedy uměli například ISO normy zaúčtovat z hlediska daňového do evidence odpisovaného majetku, účetně však na podrozvahový účet, a postupně generovat daňové

odpisy a přitom účetně „odepsat“ tento majetek 100% odpisem do nákladů (například na účet služeb). Stejně tak naopak není problém zařadit účetně majetek jako dlouhodobý a přitom nastavit daňový odpis ve výši 100 %, pokud bychom to potřebovali. Nebo o určité „technické zhodnocení“ upravit vstupní cenu bez úpravy pořizovací ceny (využít již vyřešené možnosti rozdílů mezi vstupní a pořizovací cenou). Tedy žádné další nároky na úpravy většiny současných kvalitních účetních programů;

3) **rozišení případných dalších operací**, které se jinak posuzují z daňového a účetního hlediska. Jedná se například o v článku Ing. Zelinky uvedený případ daňového příjmu z úpisu závazku zaplatit příspěvek ke zvýšení rezervního fondu nad zákonem stanovenou povinnost, pokud bude zaúčtován bilančně. V takových případech pořad máme k dispozici dostatečný nástroj spočívající v použití podrozvahových účtů. Zde by vznikl pouze drobný požadavek na dodavatele účetních programů, spočívající v kosmetické úpravě již výše zmíněné „daňové výsledovky“, kde je třeba aby do přehledu daňových nákladů a výnosů byly načítány i příslušné v podrozvahové k tomu zvolené účty. Pak si již každý účetní umí poradit, jak proúčtovat některé specifické operace s využitím podrozvahových účtů tak, aby vše bylo rovnou zachyceno v účetnictví s příslušnými žádoucími dopady na výstupní účetní a daňové sestavy.

Na základě výše uvedeného bych chtěl závěrem zdůraznit, že tzv. oddělení účetnictví od daní není v žádném případě otáz-

kou týkající se problematiky zpracování. Ta je v podstatě dávno vyřešena existencí analytických účtů, dvou již běžně existujících samostatných okruhů ve zpracování dlouhodobého majetku a možností účtování na podrozvahových účtech. Případné požadavky na kosmetické doladění některých účetních programů by nebyly významné.

Zásadní problém tedy spočívá ve schopnosti stanovit daňové aspekty jednotlivých hospodářských operací samostatně bez odvolávky na účetní předpisy či standardy. Názor, že je možno v regulaci daní z příjmů vždy počkat, jak dopadne účetní řešení, a toto buď přijmout, či řešit odchylkou v zákoně o daních z příjmů, je pochopitelný z hlediska snahy o méně pracnou regulaci daní. Na druhé straně to však doposud vždy znamenalo značný tlak regulátorů daně z příjmů na změny v účetnictví („to nám nemůžete v účetnictví udělat, to nemáme v daních ošetřeno“) a především skutečnost, že většina účetních při řešení specifitějších operací vždy byla pod tlakem při možných účetních variantách vždy vybírat takovou, která bude „daňově optimální“. A to bez ohledu na správnost z hlediska účetnictví (věrného a poctivého obrazu, ale i smysluplnosti informace pro řízení). Zásadní oddělení účetnictví od daní by znamenalo vždy stejné daňové posouzení určité operace bez ohledu na způsob zaúčtování, a tedy umožnilo i pružný vývoj standardů směrem k potřebám uživatelů účetnictví.

Proto vzhledem k rostoucímu vlivu mezinárodních účetních standardů (IAS/IFRS) nejen na prostředí kótovaných, ale nyní i malých a středních podniků je nutno se tímto oddělením důsledněji zabývat. Pokud jde o problematiku zpracování, pak je praxe na toto v podstatě připravena bez významnějších nároků na změnu dosavadních postupů, účetních programů či pracnosti.

Převzato z časopisu ÚČETNICTVÍ č. 8

Účetní roku 2004

Vítězem soutěže Účetní roku se stal 25letý Robin Hýža z Hranic na Moravě.

Dr. Louka udílí poslední pokyny před zahájením soutěže. V předsednictvu zasedlí zleva: p. Cígler, ředitel stejnojmenné firmy, p. Harna, prezident Svazu účetních, p. prof. Vybíhal z Mendelovy univerzity, p. Gawel, ředitel firmy Beta Brno, p. Dvořák, notář.

>>> Zatímco první dvě kola byla svojí náročností vcelku standardní a proběhla formou testových otázek s možností výběru odpovědi, finále bylo pojato velmi náročně a v časovém limitu 90 minut museli soutěžící vypracovat řadu příkladů, mezi nimiž nechyběl ani leasing podle mezinárodních účetních standardů. Pracovní soustředění v sále bylo enormní a jen několik účastníků odvezdalo své práce před časovým limitem. Zapsaný čas mohl posloužit pro případ, kdyby někteří účastníci dosáhli stejného počtu

bodů. Organizátoři soutěže upřednostnili vysokou náročnost jednak z toho důvodu, aby vítěz osvědčil opravdu kvalitní znalosti, jednak i proto, aby nedošlo k situaci, kdy několik osob dosáhne maxima nebo stejného počtu a musel by následovat „rozstřel“, což by soutěž protáhlo. Bylo prakticky vyloučeno zpracovat celé zadání ve stanoveném čase. Velké uznání patří tříčlenné porotě, která musela vyhodnotit 86 vypracovaných zadání během necelých tří hodin. Soutěžící prokázali velmi dobré znalosti, nevyskytly se

Soutěž proběhla od 12. srpna postupně ve třech kolech. Soutěže se mohli zúčastnit občané České republiky starší osmnácti let, kteří se zaregistrovali na www.ucetniroku.cz.

Základní a semifinálové kolo proběhlo on-line. Ze semifinále, které proběhlo od 22.–26. září, postoupilo sto nejlepších do finále, které se uskutečnilo 13. října na brněnském výstavišti v rámci veletrhu INVEX v pavilonu Brno.

Nápad uskutečnit soutěž se zrodil ve firmě Cígler SW, která produkuje ekonomické účetní programy, z nichž nejznámější je program Money, jehož novou verzi S3 na veletrhu pokřtil ředitel společnosti Martin Cígler. Společnost Cígler SW byla hlavním organizátorem soutěže. Institut Svazu účetních spolupracuje s firmou Cígler SW na řadě projektů, výsledkem je například e-learningová forma studia účetnictví. Institut pro soutěž zajišťoval její obsah - testové otázky pro první kola a testy a příklady pro finále soutěže.

Zájemci se mohou s finálovými příklady seznámit na www.ucetniroku.cz.

Vlevo a dole:
Soutěžící pracovali soustředěně celých 90 minut

Odborná porota pracovala ve složení:
Doc. Ing. Lili Dvořáková, CSc. – západočeská
univerzita Plzeň, Ing. Eva Sládková, auditorka,
Ing. Otakar Machala, daňový poradce

vyloženě slabé práce. Bodová hodnocení se nezveřejňují, můžeme však s uspokojením konstatovat, že vítěz porazil své soupeře přesvědčivým rozdílem a hlavní cena – Opel Corsa Essentia – je v dobrých rukou.

Soutěž byla velmi napínavá pro všechny zúčastněné, ale zejména pro nejlepší desítku účastníků. Ti se o svém umístění v první desítce dozvěděli při vyhlášení výsledků ve tři odpoledne v pavilonu Brno, ale na vyhlášení tří nejlepších museli počkat až na pátou hodinu. Nejprve byl vyhlášen držitel třetí ceny, kterou dodala ACCA. Majitelem digitálního fotoaparátu se stal pan Miroslav Bulla. Druhou cenu, digitální videokameru, si odnesla paní Jitka Nešvárová, bilanční účetní a členka Komory certifikovaných účetních. Napětí gradovalo a bylo přímo hmatatelné. Nezapomenu na nevěřící úžas ve tváři vítěze, když konečně zaznělo jeho jméno.

A jak se cítil vítěz? Požádal jsem jej o minirozhovor a můžu říci, že bych takových rozhovorů chtěl dělat více. Nejprve jsem se taktně vzdálil, aby mohl zavolat manželce a podělit se

Vyhlášení výsledků soutěže předcházely křest nového programu Money S3, který provedli společně p. Jiří Devát, generální ředitel společnosti Microsoft a p. Martin Cigler

Nahoře trojice nejlepších: Vítěz Robin Hýža, druhá Jitka Nešvarová a třetí Miroslav Bulla.

Vítěz poskytl své první interview deníku Ildnes. Krásnou cenu si však vyzvedl až v pátek odpoledne.

o chvíle štěstí. To z něj přímo tryskalo a dobrá nálada panovala všude okolo.

Robin Hába je skromný mladý muž, který nedávno úspěšně završil studia na Vysoké škole ekonomické, fakultě financí a účetnictví., je ženatý a má čtyřletého syna. Účetnictví je jeho koníčkem a již několik let jej v praxi vykonává. Potvrdilo se, že sepětí studia s praxí přináší své ovoce nejen v podobě velmi dobrých znalostí, ale také dobré šance na úspěšný vstup do profesní kariéry. Robin Hýža pracuje již druhým rokem ve firmě EXPERTA, a s. jako samostatný účetní.

O soutěži se dozvěděl na internetu, konkrétně na www.idnes. Soutěž jej zaujala a vzhledem ke své zálibě v účetnictví se neváhal přihlásit. Že vyhraje, ho ani ve snu nenapadlo, ale věděl, že rozhodně nebude mezi posledními. Soutěž podle něj obtížná byla, ale největší nápor na nervy prožíval při vyhlásování vítězů. Z otá-

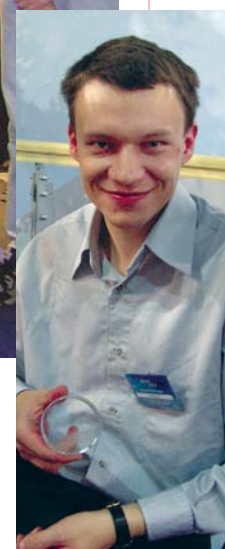
zek a příkladů mu nejvíce potíží podle očekávání činil příklad leasingu podle IFRS. Opel Corsa je prvním autem, jehož je majitelem, ale nováčkem mezi řidiči není, řídí již sedm let. Neodpustil jsem si dotaz, jestli již někdy slyšel o systému certifikace, když se tolik zajímá o účetnictví. Odpověď zněla: „Nebudete mi věřit, ale přihlášku do certi-

V první desítku se umístili (podle abecedy): Markéta Bářová, Miroslav Bulla, Olga Hermanová, Robin Hýža, Vladimír Chadima, Rostislav Klusák, Jana Marušiaková, Dita Michnová, Jitka Nešvarová, Irena Úlehlová. Jitka Nešvarová a Miroslav Bulla již po vyhlášení.

Dole gratulují Ing. Harna a Dr. Louka Miroslavu Bullovi, přihlíží Jitka Nešvarová

fiakce mám na stole". Taková odpověď samozřejmě lahodila mému sluchu. Jakmile se o ní dozvěděl ředitel Institutu Dr. Louka, rozhodl se udělit panu Hýžovi malou odměnu za jeho výkon v soutěži a zájem o účetní profesi. Institut mu uhradí registrační poplatek a navíc mu věnuje obě nové publikace IFRS – praktické aplikace I. a II. v celkové hodnotě 1 350 Kč.

Rozhovor jsme neprotahovali, neboť jsem vcelku chápal vítězovo rozpoložení, kdy se snažil vyrovnat s tou ohomující skutečností, že je majitelem takového krásného auta. Nicméně to bylo jedno z nejpříjemnějších setkání poslední doby a ještě teď mám na tváři úsměv, když píšu tyto řádky. Okamžik na který se nezapomíná.

Celá soutěž byla od počátku až do konce výborně zorganizovaná, největší břemeno nesl na svých bedrech Tomáš Bobek, kterému patří naše

uznání za vynikající nápad a bezchybnou práci.

Cílem soutěže bylo mimo jiné ukázat, že účetní profese je společensky významná a náročná disciplína, o které však veřejnost mnoho neví. Možná se nyní o účetních bude přeci

jen více mluvit. Těšíme se na další ročník soutěže a přejeme všem, kteří neuspěli, příznivější výsledek a hlavně, aby se jim práce dařila a měla i náležitě ocenění.

VĚROSLAV SOBOTKA

Vývoj účetnictví po vstupu ČR do

ZAMĚŘENÍ NA MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY

HANA BŘEZINOVÁ

Uvedený článek představuje výňatek z projektu vytvořeného v rámci Interní grantové agentury Vysoké školy ekonomické v Praze pod názvem „Rozvoj účetnictví v podmínkách vstupu ČR do Evropské unie“ v rámci Centra finančních a účetních studií

>>> V roce vstupu České republiky do Evropské unie byl k 1. lednu 2004 změněn zákon o účetnictví v tom smyslu, že vyňal z účetních jednotek fyzické osoby, které považuje za nevýznamné. Nevedou tedy účetnictví, nýbrž pro daňové účely daňovou evidenci, která je obdobou jednoduchého účetnictví. Zákon dále nařídil povinnost vést účetnictví jako soustavu podvojných zápisů¹. Subjekty registrované na kapitálových trzích mají povinnost vést účetnictví a vykazovat podle Mezinárodních účetních standardů². V ČR neexistuje zákonná možnost používat jen Mezinárodní účetní standardy dobrovolně u jednotlivých účetních závěrek, pouze v případě konsolidace³. Malé a střední firmy, jejichž obchodní partneři mají zájem o výstupy účetnictví dle IFRS, jsou tedy zatíženy účetní závěrkou v systému podle českých a mezinárodních pravidel.

1. VYMEZENÍ MALÝCH, STŘEDNÍCH A MIKRO PODNIKŮ

V současné době je v České republice na kapitálovém trhu registrováno něco přes 300 firem, což představuje čtyři setiny procenta celkového počtu podniků (v ČR je jich evidováno cca 815 000). Ze statistik vyplývá, že v ČR je evidováno cca 1 600 velkých podniků⁴ (z celkového počtu firem tedy cca 0,2 %), tzn., že zhruba 19 % z nich je kótované⁵.

Jednoznačně převážná většina firem v České republice patří mezi malé a střední ve smyslu vágních limitů uvedených v různých zdrojích – viz níže.

1.1.1 Vymezení ve vazbě na povinnost auditu účetní závěrky

Malé a střední firmy by bylo možno v souladu s platnými předpisy **vymezovat ve vazbě na povinnost auditu**. Otázkou je, zda je tento přístup jediný možný a vhodný.

1.1.2 Vymezení pro podporu malého a středního podnikání

V roce 2002 byl přijat **zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání**, kde jsou uvedena kritéria vymezující tyto subjekty pro účely uvedeného zákona. V následující tabulce je srovnání limitů dle doporučení Komise EU a zákona o podpoře malého a středního podnikání:

Tabulka č. 1

Zákon o podpoře malého a středního podnikání kopíruje ukazatele počtu zaměstnanců tak, jak jsou uvedeny v doporučení EU. Pokud se jedná o rozdíly v bilanční sumě a čistém obratu, lze rozdíly v určitém rozsahu eliminovat použitím jiného kurzu EURA (byl používán kurz 32 Kč/EUR), avšak při shodném kurzu (bez ohledu na jeho absolutní částku) je zřejmé, že významné rozdíly jsou především u malých firem (a to vyšší limity dle doporučení EU) a mikro firem (bilanční suma se v zákoně o malém a středním podnikání nepoužívá jako kritérium), kde

Podnik	Zaměstnanci		Bilanční suma		Čistý obrat	
	Dop.EU	z.47/02	Dop.EU	z.47/02	Dop.EU	z.47/02
Střední	< 250	< 250	43 mil. EUR (1 376 mil. Kč)	30,6 EUR) 980 mil. Kč	50 mil. EUR) (1 664 mil. Kč)	(45,3 mil. EUR) 1 450 mil. Kč
Malý	< 50	< 50	10 mil. EUR (320 mil. Kč)	(5,6 mil. EUR) 180 mil. Kč	10 mil. EUR (320 mil. Kč)	(7,8 mil. EUR) 250 mil. Kč
Mikro	< 10	< 10	2 mil. EUR (64 mil. Kč)		2 mil. EUR (64 mil. Kč)	(7,8 mil. EUR)

Evropské unie

naopak je v České republice stanoven několikanásobně vyšší limit než je tomu v EU.

Zákon požaduje od středního a malého podnikatele, aby byl navíc nezávislý (vymezení podílu na základním kapitálu či na jeho hlasovacích právech).

1.1.3 Vhodnost kritérií vymezujících malé a střední firmy

Jak v mezinárodních diskusích, tak při analytických úvahách u nás se uvádí mezi vhodná kritéria vymezující malé a střední firmy (SME) **posouzení rizika firmy pro její okolí**, což splňují **ukazatele zadluženosti**⁶.

Tento přístup závisí na tom, kdo je u SME uživatelem účetnictví. Nejedná se na prvním místě o investory, jako je tomu u kótovaných podniků, nýbrž jde o věřitele, obchodní partnery, zaměstnance, státní instituce zastoupené finančními úřady, celními úřady, zdravotními pojišťovnami, Českou správou sociálního zabezpečení. Pro vlastníky a manažery firem má daleko větší vypovídací schopnost manažerské (vnitropodnikové, nákladové) účetnictví.

Ukazatele zadluženosti firmy dávají avízo okolí, že může být nebo je riskantní s takovýmto podnikem kooperovat, navíc informují o skutečnosti, že vedení firmy musí učinit kroky k tomu, aby zajistilo další trvání podniku v přiměřeném horizontu.

Ukazatel bilanční suma může být silně zkrácen zejména těmito faktory:

a) účtováním/vykazováním majetku, který je pořizován formou finančního leasingu,

b) uznáváním majetku za aktivum (drobný majetek, krátkodobý majetek, podmíněná aktiva, podmíněné závazky, způsoby oceňování, aplikace zásady opatrnosti, časové rozlišování).

Výše čistého obratu, bilanční suma stanovená na mezinárodní úrovni má nevýhodu v závislosti na celkové úrovni ekonomiky dané země, takže pro některou zemi může být ukazatel přiměřený, pro jinou vysoký či naopak podhodnocený. Z tohoto důvodu je vhodné, aby si alespoň v této době, kdy rozhodně není v rámci Evropské unie srovnatelná ekonomická úroveň, jednotlivé členské státy kritéria stanovily v závislosti na relaci ekonomických podmínek dané země.

1.1.4 Členění podniků pro účely stanovení účetního systému

Stanovení limitů vymezujících SME bude ovlivněno zejména těmito faktory:

- Je podnik hoden veřejného zájmu? z jakéhokoliv důvodu? Pak je účetní jednotkou⁸.
- Komu jsou určeny účetní informace, kdo je požaduje a potřebu-

je pro rozhodování, řízení, určitý přístup a chování se k podniku nebo jeho partnerům.

■ Jak je stanoven daňový systém, zda je informačním zdrojem pro daně, účetnictví, zda je účetnictví východiskem základu daně, tj. účetní informace se dále upravují, doplňují, rozšiřují, zužují.

- Je podnik příjemcem dotací a prostředků z fondů rozpočtu ČR?
- Je podnik příjemcem dotací a prostředků z fondů EU?
- Je účetní závěrka podniku předmětem auditu?

Dále přistupují kritéria již uvedená, tj.:

- Čistý obrat
- Počet zaměstnanců
- Bilanční suma
- Výše závazků

Pokud zainteresované subjekty potřebují informace o firmě jiné, než je pouze její daňová zatíženost, povinnost a efekt, který po odvodu daně firmě zbude, tj. zajímají se o hodnotu jejího majetku v různých variantách oceňování vzhledem k aktuálním potřebám, důvodům zkoumání a rozhodování, výši a struktuře zdrojů, jejich rozložení v čase, ceně za cizí zdroje, platební schopnost, solventnost podniku, postavení na finančních, kapitálových trzích, konkurenceschopnost, současné a budoucí peněžní toky, schopnost uspokojovat svými výkony zákazníky po delší období, než je jeden výrobní cyklus, případně jedno účetní období, pak nestačí pouze daňová evidence, ale musí být vedeno účetnictví.

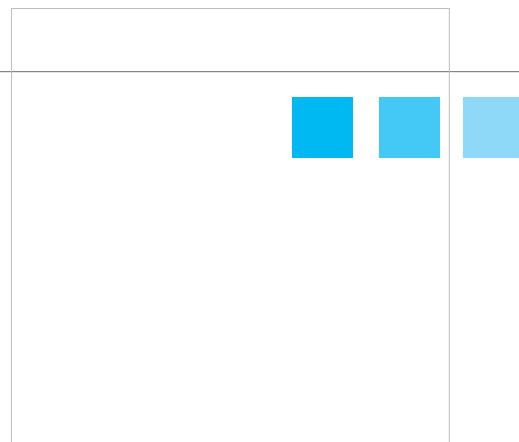
Vztah mezi účetnictvím a daní ze zisku, resp. z příjmů je důležitým faktorem při stanovování systému účetnictví SME.

Sjednocení účetnictví, které není závislé na daních a ponechání úpravy daní jednotlivým státům, může vyvolat situaci u SME vést účetnictví pro účetnictví, neboť uživateli účetnictví u SME nejsou účastníci kapitálového trhu.

Polemika nad ukazateli, které by pomohly rozdělit podniky do několika skupin a podle toho jim vyměřit šíři povinností v účetnictví, rozhodně není ukončena IASC, která slibuje v nejbližší době vydat návrh standardu pro SME, se přiklání k tomu, nechat vymezení na národní úrovni. V ČR se zatím diskutuje na několika fórech na toto téma. Důležité je spíše to, jaké regulační nástroje, jaké účetní rámce se pro jednotlivé skupiny podniků budou používat.

O úrovni IAS/IFRS pro kótované podniky je rozhodnuto. Zároveň IFRS 1 řeší i přístup k propojeným osobám.

Poskytnutá dotace z rozpočtu ČR nebo určitý zájem státu, státního orgánu nebo obdobné instituce bude rozhodná pro požadavek na vedení účetnictví. Podle jakého konceptu už bude spíše záviset na velikosti podniku. Otázkou je, zda v případě např. dotace mikro firmě požadovat účetnictví, v jakém rozsahu. Protože však dotace pro takovýto podnik bude zřejmě výjimkou, není nutné se tímto problémem koncepčně zabývat.

Následující tabulka obsahuje určitý názor, kdy ještě požadovat IAS/IFRS a kdy národní účetní standardy. Uvádíme tabulku, v níž je provedeno určité rozvrstvení podniků⁹.

Tabulka č. 2

Podnik	Standard situace	Dotace EU	Dotace ČR	Státní zájem
Kótovaný A U D I	IFRS	IFRS	IFRS	IFRS
Velký T O	IFRS	IFRS	IFRS	FRS
Střední V Á	ČÚS ČÚS	FRS/ČÚS*/ ČÚS	ČÚS ČÚS	ČÚS ČÚS
Malý N	ČÚS	ČÚS	ČÚS	ČÚS
Mikro I	ČÚS	**/	ČÚS	ČÚS

*/ V závislosti na tom, jak vykazovat dotace – viz výše

**/ ČÚS – české účetní standardy; v této tabulce se nerozlišuje jejich rozsah

V žádném případě by však účetnictví podle IFRS nemělo sloužit pro daňové účely.

2. KONCEPČNÍ RÁMCE

Při úvahách o účetnictví malých a středních firem je zásadní nejen vymezení jednotlivých úrovní subjektů, ale na prvním místě, na jaké koncepci bude účetnictví těchto podniků postaveno. Prioritním je tedy rozhodnutí, zda zvolit koncepci odvozenou od IAS/IFRS¹⁰.

ASB, která se hlásí k tvorbě standardů pro malé a střední podniky, brzy vydá návrh k diskusi. Její snahou a zájmem je, z ekonomických a prestižních důvodů, se touto problematikou zabývat. Je zřejmé, že procesy podnikových kombinací malých a středních firem vedou k vytváření velkých celků nebo velkých podniků, řada z nich cílí na kapitálový trh. Tedy směřuje potencionálně k aplikaci nařízení EU k účetnictví podle IAS/IFRS.

Povinnost přejít na IAS/IFRS (k 1. 1. 2005) sebou nese řadu vážných dopadů na srovnatelnost, kontinuitu a přesnost účetních informací. Povinné a dobrovolné výjimky aplikace jednotlivých účetních standardů v IFRS 1 jsou dány s vědomím, že úprava účetnictví za předcházející účetní období bude rozsáhlá, nepřesná a nákladná. Zasáhne sice velké firmy, avšak co do množství je jich zanedbatelné procento. Navíc se jedná o podniky finančně silné, které disponují také kvalitními odborníky nebo si je na tyto práce mohou najmout.

Při rozhodování o konceptu je důležité, kdo je, případně se stane

uživatelem účetní závěrky. Pokud nebude rozhodující využití informací pro kapitálový trh, koncepce – účetní rámec, tak jak nyní plyne z Mezinárodních standardů účetního výkaznictví i z jejich koncepčního rámce¹¹, nepovažujeme za vhodný pro malé, střední a mikro podniky.

2.1 Základní prvky účetnictví

Jistě je vhodné, aby se sjednotila ve všech směrech **terminologie** používaná v účetnictví. Jedná se o vymezení základních prvků účetnictví, jejich obsahu a uznatelnosti. Tím jsou míněny kategorie aktiva, závazky, vlastní kapitál, ale také rezervy atd. Nesmí chybět ani vymezení pojmů náklad, výnos, hospodářský výsledek. Ovšem u malých a mikro podniků může být daleko **více definovaných indicií**, které umožní jednoznačně a jednoduše konkrétní položku rozlišit. Není vůbec problémem, aby bylo stanoveno časové, finanční aj. **kritérium**, které jako podpůrné bude podnikům vodítkem. Z národních předpisů (a nejen českých) známe limity pro dlouhodobý majetek. Problémem k řešení na prvním místě musí být, zda přinese v budoucnu tento majetek užitek, zda má tedy charakter aktiva, dále pak řešit jeho konkrétním umístěním v rozvaze.

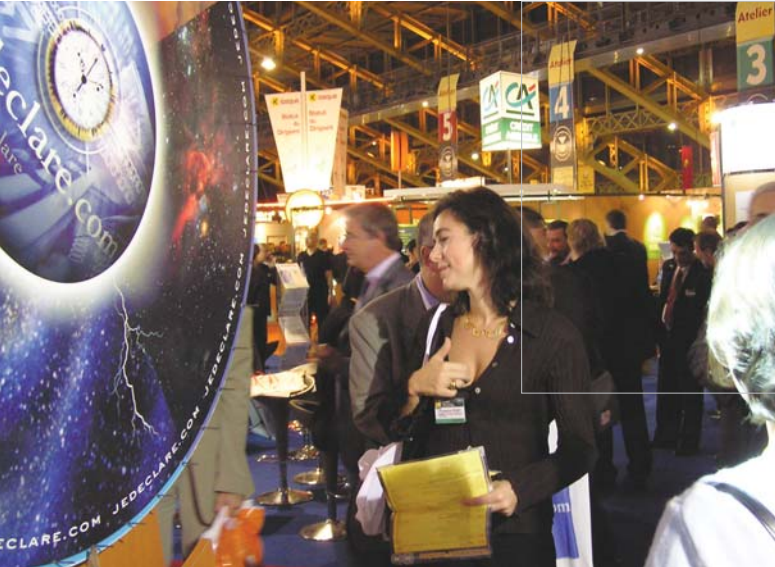
Při vymezení základních prvků účetnictví a dále používané terminologii lze dojít ke sjednocení u všech typů podniků. Čím je podnik na nižší úrovni, tím může dostat k dispozici od regulátora podrobnější vodítko. Např. u mikro podniků by mohlo být řešení tak, jak je obvyklé v ČR, tzn. regulátor určí obsah výkazů, v návaznosti na to účtovou osnovu, obsah účtů, které však splňují terminologickou shodu.

2.2 Oceňování

Většina koncepcí účetnictví byla a je založena na historickém oceňování. Důvodem je jednoduchost při stanovení, snadná doložitelnost, srovnatelnost. Případné problémy vznikající z odchýlování se od reálného, běžného ocenění vzhledem např. k vývoji inflace, měnicím se podmínkám na trhu (změny v kupní síle peněz), změnám kurzů měn aj., se dají eliminovat přeceněním, aplikací nástrojů zásady opatrnosti (opravné položky, rezervy, kurzové rozdíly) a podobnými nástroji (pokud se připustí). Samozřejmě je potřeba vždy znát omezení a rizika tohoto způsobu oceňování a volit tuto metodu se zřetelem na subjekty, které ji budou používat¹².

■ Koncepce, na níž jsou založené současné IAS/IFRS, je silně pod vlivem reálné hodnoty, resp. současné hodnoty, realizovatelné (vypořádací) hodnoty.

■ Malé a střední firmy zřejmě nebudou mít dostatek prostředků na zjišťování reálného oceňování, navíc uživatelé jejich účetních závěrek ani nebudou požadovat ve většině případů toto oceňování. Bude pro ně dostatečné, když bude historické ocenění upraveno tak, aby vyjadřovalo vliv inflace a vzalo v úvahu změnu kupní síly peněz. Tato metoda

oceňování je výhodná z hlediska věřitelů podniku i jeho vlastníků, neboť přesněji vyjadřuje částky potřebné k uchování kupní síly původních vkladů vlastníků, a tím i částku kapitálu, která zajišťuje ochranu finančních nároků věřitelů v případě, že podnik není schopen je uspokojit z běžně dosahovaných příjmů.

Dá se samozřejmě argumentovat i nedostatky této metody oceňování, například neposkytuje spolehlivé údaje o aktivech a závazcích, které jsou potřebné pro finanční analýzu, na základě které se provádějí různá rozhodování (potřeba běžných tržních cen). Pro tyto potřeby lze provést jednorázové úpravy.

2.3 Účetní rámec pro české malé a střední firmy

Koncepční rámec by měl obsahovat

- vymezení základních účetních zásad a principů, které budou aplikovány pro tuto úroveň podniků;
- vymezení uživatelů účetních informací;
- definování základních účetních kategorií včetně jejich vazby na tyto kategorie používané v mezinárodní regulaci dle IAS/IFRS;
- uvedení možností oceňování;
- vymezení požadavků na účetní závěrku;
- stanovení rozhraní (limitů) vymezujících mikro, malé a střední podniky.

V návaznosti na tento obecný přístup by měly být dále vzhledem k nižší úrovni (menšímu subjektu) poskytovány od regulátora účetnictví větší možnosti zjednodušení a přímé regulace spočívající ve

závazky použije reálné ocenění; pokud tak zvolí, bude muset po určitou dobu u této metody setrvat;

d) účetní jednotky nebudou povinny zveřejňovat účetní závěrku (s výjimkou situace, že budou např. příjemci prostředků z fondů EU).

Uvedené zjednodušení je vymezeno extrémně – zřejmě až pro úroveň mikro. U vyšších úrovní podniku by mělo být přístupováno například ke zveřejňování tak, že povinnosti budou narůstat s velikostí firmy – viz níže uvedená tabulka

České účetní standardy by mohly také vzít v úvahu partikulární zájmy, např. v případě zemědělců, dopravců, stavebnictví, cestovních kanceláří, zejména pokud navíc obdrží dotaci z EU či rozpočtu ČR.

Na základě uvedených úvah byly vymezeny tyto účetní rámce a jejich hrubá charakteristika:

- IFRS – dle IASB
- ČÚS – akruální princip, další trvání podniku, stálost metod, srovnatelnost, zásada opatrnosti, oceňování na bázi historických cen, připustit reálnou hodnotu ve vybraných případech, účetní závěrka v plném nebo zjednodušeném rozsahu;
- ZŘ (zjednodušené řádné účetnictví) – akruální princip, další trvání podniku, stálost metod, srovnatelnost, podle rozhodnutí opravné položky, rezervy, reálná hodnota; zjednodušený rozsah účetní závěrky.

Shrnutí názoru na použití účetního rámce, povinnost auditu a povinné zveřejnění účetní závěrky:

Tabulka č. 3

Kategorie podniku	ČO	BS	Z	P	Účetní rámec	Audit	Zveřejnění
A Kótované	x	x	x	x	IFRS	ano	ano
B Ostatní-veřejný zájem	x	x	x	x	IFRS	ano	ano
C Velké	> 160	> 80	> 48	> 250	ČÚS	ano	ano
D Střední	> 80	> 40	> 24	51-250	ČÚS	ano	ano
E Malé	> 10	> 10	> 6	6-50	ZŘ	ne	ano
F Mikro	> 6	< 3	> 2	1-5	ZŘ	ne	ne

ČO - čistý obrát v mil. Kč, A - bilanční suma (netto) v mil. Kč, Z - úhrn zadluženosti bez rezerv v mil. Kč, P - pracovníci, ZŘ - zjednodušené řádné účetnictví

a) stanovení obsahu účetních výkazů, které budou obsahovat základní informace v návaznosti na povinnou účtovou osnovu; lze postupovat i tak, že každý syntetický účet, příp. účtová skupina (bude-li zůstatek významný) bude na samostatném řádku; budou předepsány náplně účtů;

b) zvážení účetní jednotky, zda chce používat nástroje zásady opatrnosti (rezervy, opravné položky);

c) rozhodnutí účetní jednotky, zda pro některou kategorií aktiv či

Vymezení podniků veřejného zájmu je zde chápáno tak, že okolí podniku má zájem o jeho výsledky hospodaření z určitých důvodů. Těmito důvody není registrace na kapitálovém trhu (takovéto podniky jsou vedeny v pořadí A). Mohou to být různé finanční instituce, nadace, podnikatelské subjekty, které mohou být i nadnárodní, bez ohledu na kritéria čistý obrát, úhrn aktiv, závazky či počet zaměstnanců (pracovníků) jsou z určitých důvodů objektem zájmu svého okolí, jsou pro něj rozhodující (z hlediska zaměstnanosti, zásobování určitým zbožím či službami apod.).

Čistý obrat je počítán za dvanáct po sobě jdoucích měsíců, nebo se přepočte na roční bázi. Jedná se o celkové výnosy (definitivní pro promítnutí veškerých slev apod., nezahrnující DPH ani jiné nepřímé daně).

Bilanční suma odpovídá kritériu netto hodnoty aktiva celkem. Ponecháváme absolutní hranici auditu ve výši 40 mil. Kč tak, jak je v tomto okamžiku v předpisech¹³.

Závazky jsou míněny celkové cizí zdroje bez vlivu rezerv. Při úvaze o jejich výši byly vzaty podmínky posuzování zadluženosti firem zejména pro účely práva obchodního a konkursního. Limity vycházejí z úrovně cca 60 % z objemu bilanční sumy.

Pracovníci – zaměstnanci jsou chápáni jako ukazatel, který odpovídá kritériu podle českých předpisů, tj. průměrný nepočtený stav zaměstnanců, zjištěný způsobem stanoveným pro účely statistiky¹⁴.

Podnik by patřil do určité kategorie poté, kdy by splnil nebo překročil za předchozí účetní období alespoň dvě ze čtyř uvedených kritérií, a to bez ohledu na to, jakou má formu (obchodní společnost – druh společnosti, fyzická osoba, státní podnik aj.). Tato podmínka by se nevztahovala na podniky veřejného zájmu a podniky kótované. Zároveň je třeba brát zřetel na podmínky auditu, které nemohou být na národní úrovni měkčí, než plyne ze směrnice EU¹⁵. V tomto okamžiku není rozpor mezi zákonem o účetnictví a směrnicí. Z tohoto důvodu u podniků zařazených na úrovni D – střední, musí být splněna podmínka: pokud podnik překročí nebo dosáhne alespoň jedno ze tří kritérií s výjimkou závazků, vzniká mu povinnost auditu účetní závěrky. Zadluženost není zařazena mezi kritéria v Čl. 11 směrnice.

3. ZÁVĚR

Problematika účetnictví malých a středních firem je velmi významným tématem regulace, neboť tyto subjekty jsou co do ekonomického rozvoje a stability národních ekonomik velmi významným faktorem. Vzhledem ke svému systému řízení jsou pružné v rozhodování, ve vyvíjení a uplatňování nových podnikatelských aktivit. Zdroje vlastní, se kterými podnikání startují, doplňují úvěrováním obchodních partnerů a bank. Pokud se jedná o zdravé subjekty, jejich rozvoj jde směrem ke zvětšování podniku, a to ve většině kritérií.

Růst podniků, jejich fúze, působení na nadnárodní úrovni s sebou nese potřebu harmonizace účetnictví i na vyšší úrovni, než národní.

Zásadní otázkou je, zda lze vymezit účetní rámec pro tyto skupiny podniků, který by mohl působit na nadnárodní úrovni.

Nabízí se účetní rámec daný pro IAS/IFRS, které jsou určeny pro velké nadnárodní subjekty operující na kapitálových trzích. Tento rámec reaguje na požadavky uživatelů informací potřebných pro kapitálový trh, což nemusí být s největší pravděpodobností vyhovující pro uživatele účetnictví malých a středních podniků.

Národní ekonomika je podřízena fiskální politice dané země. Parlamenty a vlády jednotlivých zemí jsou složeny z osob, které odpovídají svým občanům mj. za využití prostředků, které vytvářejí, jsou to instituce, které stanovují daňové systémy tak, aby v příslušné zemi odpovídala ekonomika záměru vládnoucích sil. Pokud budou rozdílné politické a ekonomické záměry jednotlivých zemí, bude nestejná ekonomická úroveň, jejíž vyrovnávání nemůže jít příliš skoky, nemůže být ani shodný daňový systém.

Účetnictví malých a středních firem (nejedná se o manažerské účetnictví určené pro běžné řízení podniků), pokud má mít význam pro uživatele, kterými jsou vlastníci, manažeři, obchodní partneři, banky, daňové orgány, orgány zdravotního, sociálního pojištění, zaměstnanci, nemůže abstrahovat od daní, které představují velmi významnou ekonomickou stránku podnikání. Návrhy, že se změní současné finanční účetnictví používané v České republice na evidenci pro daňové účely nejsou řešením. Znamenají jen přejmenování systémů. <<<

Převzato z časopisu Účetnictví č. 9/2004, zkráceno autorkou.

*1 Viz § 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 437/2003 Sb.

*2 Viz § 19 odst. 9 a § 23a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 437/2003 Sb.

*3 Čl. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 ze dne 19. července 2002 o uplatňování mezinárodních účetních standardů

*4 Za velké podniky si označme pracovníky ty, které jsou nad rámec středních podniků a nemají na kapitálovém trhu kótovány cenné papíry.

*5 Švambers M.: diskusní materiál k tezím Problematika implementace IAS/IFRS v prostředí malých a středních podniků (SME) - autor Harna L. na jednání Metodické rady Svazu účetních

*6 Např.: ACCA konference: "Beyond 2005 - The future of financial reporting for unlisted companies and new accession countries", Praha 2003;

*7 Harna L.: Problematika implementace IAS/IFRS v prostředí malých a středních podniků, komentář, Seminář k SME v Brně, 2003

*8 Veřejným zájem zde není míněn ve smyslu přístupu např. k auditu účetní závěrky. Jedná se o vyjádření skutečnosti, že někdo jiný než podnik sám má zájem o účetní informace.

*9 Od subjektu, kde není veřejný zájem, může stačit povinná daňová evidence. Případně účetnictví takového subjektu bude mít interní uživatele, tzn. není nutné, aby byl nařizován povinný systém, jak má být vedeno.

*10 Inspirací je diskuse členů Národní účetní rady v květnu 2004, ale také názory odborníků scházejících se jako určitá poradenská a konzultační skupina - Metodická rada VIP Svazu účetních.

*11 Nařízení č. 1606/2002 Evropského parlamentu a Rady ze dne 19. července 2002, o používání mezinárodních účetních standardů.

*12 International Financial Reporting Standards, IASB 2003, ISBN 80-238-7854-9

*13 Fireš B., Zelenka V.: Oceňování aktiv a dluhů v účetnictví, Praha 1997, ISBN 80-85943-24-7

*14 Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 31/2004 Sb. (úplné znění zákona), § 20.

*15 Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších úprav.

IAS 38

Nehmotná aktiva

V Bulletinu 2/2004 jsem se zmínila o úpravě standardu IAS 38 – Nehmotná aktiva. Důvodem úprav v tomto standardu je projekt „Podnikové kombinace“, jehož cílem je zlepšit kvalitu účtování o podnikových kombinacích, nabytém goodwillu a nehmotných aktivech. Nová verze tohoto standardu byla zveřejněna 31.3.2004 a přinesla následující změny: Definice nehmotného aktiva – Původní IAS 38 definoval nehmotné aktivum jako identifikovatelné nepeněžní aktivum nehmotné povahy používané ve výrobě, pro dodání zboží nebo služeb, pro administrativní účely nebo držené za účelem pronájmu. Nová verze IAS 38 definuje nehmotné aktivum pouze jako identi-

fikovatelné nepeněžní aktivum nehmotné povahy.

Objasnění identifikovatelnosti – aktivum je identifikovatelné, pokud

- je oddělitelné, to znamená může být samostatně prodáno nebo pronajato, aniž by byla současně prodána (pronajata) ostatní aktiva podniku; nebo

- pochází ze smluvních nebo ostatních zákonných práv, bez ohledu na to, zda jsou tato práva oddělitelná

Pro nehmotná aktiva získaná v rámci podnikové kombinace standard obsahuje ustanovení, podle kterého jsou tato aktiva vždy nositeli pravděpodobného ekonomického

prospěchu a zároveň lze spolehlivě stanovit jejich reálnou hodnotu.

Nedokončené výsledky výzkumu a vývoje jsou samostatným nehmotným aktivem pořízeným v rámci podnikové kombinace a standard upřesňuje uznání budoucích výdajů souvisejících s těmito projekty:

- uznat jako náklad, pokud se jedná o následný výzkum;

- uznat jako náklad, pokud se jedná o následný vývoj, který nesplňuje podmínky standardu pro aktivaci;

- uznat jako aktivum, pokud se jedná o následný vývoj, který splňuje podmínky standardu pro aktivaci.

Původní IAS 38 obsahoval vyvratitelný předpoklad, podle kterého doba použitelnosti nehmotných aktiv nepřesáhne 20 let. Nová verze definuje aktiva s neurčitelnou (indefinite) dobou použitelnosti. Tato aktiva se neamortizují, ale testují se každý rok na ztrátu ze snížení hodnoty podle IAS 36 – Snížení hodnoty aktiv.

Goodwill se podle nové verze také neamortizuje, ale podobně jako výše uvedená aktiva se každý rok testuje na ztrátu ze snížení hodnoty v souladu s IAS 36 – Snížení hodnoty aktiv.

Ing. ALICE ŠRÁMKOVÁ, FCCA, účetní expert

První aplikace IFRS

Podniky, které přecházejí na vykazování podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS), při sestavování první účetní závěrky podle IFRS, musejí postupovat podle pravidel standardu IFRS 1 – První aplikace IFRS, který byl vydán IASB v r. 2003. Jeho znění je závazné pro účetní závěrky poprvé sestavované podle IFRS za účetní období začínající 1. ledna 2004 a později, dřívější aplikace je vítána

V České republice je tento standard aktuální zejména pro podniky, které povinně přecházejí na vykazování účetních závěrek podle IFRS pro účetní období začínající 1. ledna 2005 a později.

Požadavky standardu jsou shrnuty do pěti hlavních částí:

Zahajovací rozvaha;

Účetní pravidla;

Volitelné výjimky z ostatních standardů;

Povinné výjimky z ostatních standardů;

Požadavky na zveřejnění.

Podnik přecházející na vykazování podle IFRS má povinnost sestavit zahajovací rozvahu k tzv. datu přechodu. Tato zahajovací rozvaha slouží jako výchozí bod pro následující IFRS účetní závěrky a jako taková nemusí být samostatně zveřejněna. Datum přechodu je určeno nepřímo prostřednictvím požadavku na zveřejnění srovnatelných údajů za alespoň jedno srovnatelné období – pokud je první IFRS účetní závěrka se-

stavena k 31. 12. 2005, bude obsahovat srovnatelnou účetní závěrku k 31. 12. 2004 a pro její sestavení je nutná zahajovací rozvaha k 1. 1. 2004. Datem přechodu je tedy 1. leden 2004.

Zjednodušeně lze říci, že až na výjimky, nahrazuje IFRS 1 přechodná ustanovení jednotlivých standardů IFRS/IAS. Pro ulehčení přechodu na vykazování IFRS poskytuje standard IFRS 1 výjimky z požadavků ostatních standardů. Tyto výjimky umožňují podniku, který nemá k dispozici informace například o minulých podnikových kombinacích, hodnotách dlouhodobého majetku nebo finančních nástrojích v rozsahu požadovaném jednotlivými standardy, zvolit zjednodušený přístup ke stanovení ocenění dotčených aktiv nebo závazků k datu přechodu na IFRS.

Z požadavků na zveřejnění je důležité zmínit požadavek na sesouhlasení finančních toků, výsledků hospodaření a peněžních toků mezi údaji vykázanými v dříve zveřejněných účetních závěrkách sestavených podle českých účetních předpisů a nově obsažených v účetní závěrce sestavené podle IFRS, viz. graf.

Důvodem pro tuto sesouhlasení jsou požadavky Koncepčního rámce IFRS a standardu IAS 1 – Sestavování a zveřejňování účetní závěrky

na umožnění srovnatelnosti účetní závěrky podniku v čase. Uživatelé účetních závěrek podniku mají k dispozici minulé účetní závěrky sestavené podle českých účetních pravidel, které budou v první IFRS účetní závěrce uvedeny jako srovnatelné údaje, rovněž převedené na IFRS, a tedy odlišné od údajů obsažených v původně vykázaných účetních závěrkách.

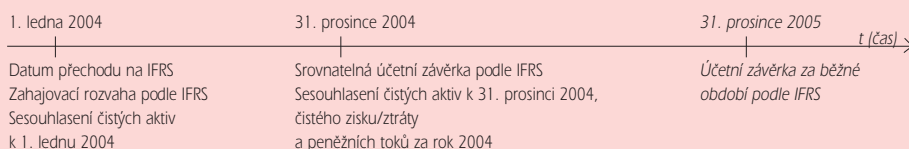
Přílohou ke standardu jsou Pokyny pro použití IFRS 1 ve vazbě na další standardy. V této příloze jsou podrobněji popsána vybraná pravidla IFRS 1, která mají dopad do jiných IFRS/IAS standardů.

Vzhledem k aktuálnosti standardu IFRS 1 pro podniky v České republice nabízí ISÚ půldenní seminář, během kterého budou podrobně probírány jednotlivé požadavky tohoto standardu a jejich praktická aplikace ukázána na příkladech překlopení účetní závěrky fiktivního podniku.

Ing. MARTINA JANOUŠKOVÁ, FCCA, lektor ISÚ, a.s.

Institut Svazu účetních také zařazuje do své nabídky seminář s tou to problematikou. Aktuální nabídku naleznete na www.svaz-ucetnich.cz/isu v části vzdělávání.

INFORMACE KE ZKOUŠKÁM – PROSINEC 2004

(zkoušky budou probíhat v týdnu od 6.-11. prosince 2004)

1. PRAVIDLA ZKOUŠKY

Pravidla pro provádění zkoušek jsou obecně stanovena v Informační brožuře (a na webových stránkách ISÚ – viz. Informační brožura k certifikaci) v odstavci pojednávajícím o principech a zásadách zkoušky. Pro dosažení objektivitu a věrohodnosti zkoušek bude jejich dodržení striktně vyžadováno.

S výjimkou psacích potřeb, pravítka s měřítkem a kalkulačky na baterie jsou další vlastní pomůcky nepřipustné. Do místnosti, kde budou probíhat zkoušky, mohou adepti vstupovat pouze s výše uvedenými pomůckami, další osobní zavazadla (např. tašky, kufry a pod.) odloží adepti v šatně nebo na vyhrazeném místě. V případě, že zkušební komisař předepíše další pomůcky k vykonání zkoušky, budou tyto přílohou zadání, které adepti obdrží při zahájení zkoušky (jedná se například o **statistické vzorce, daňové zákony účinné od 1.5.2004, vzorovou účtovou osnovu** atd.).

Základní technická pravidla pro vykonání zkoušky jsou:

- 1. Adept zpracuje zkoušku naprosto samostatně s tím, že může využít jen dovolené pomůcky.
- 2. Identifikace adepta je z důvodu zamezení předpojatého přístupu hodnotitele provedena číselným kódem, který bude adeptovi přidělen při presenci (čísla jsou přidělena náhodně) a shoduje se s číslem pracovního místa (stolu). Toto číslo (kód) adept při zahájení zkoušky zapíše na své zkouškové zadání.
- 3. Jednu hodinu po zahájení zkoušky nemůže adept opustit místnost v níž zkouška probíhá, teprve po tomto časovém limitu může odejít na dobu nezbytně nutnou (na toaletu), přičemž při odchodu odevzdá desky se zadáním organizačnímu asistentovi, který zapíše čas jeho odchodu a následně čas jeho příchodu. Doba nepřítomnosti nesmí přesáhnout 10 minut.
- 4. Adept, který skončí před stanoveným limitem svoji práci, může ji odevzdat i předčasně – avšak pouze do doby než bude organizátorem vyhlášeno „závěrečných 30 minut“. Po tomto časovém limitu musí adept zůstat na svém místě až do skončení zkoušky. (*Důvodem tohoto opatření je snaha vytvořit pro adepty klidnější a nestresující prostředí v závěru zkoušky*)
- 5. Adepti zapisují svá řešení a odpovědi do zkušebního zadání zásadně propisovací tužkou nebo perem (nikoli obyčejnou tužkou).
- 6. V případě, že bude zjištěno u adepta nepoctivé chování, může být ze zkoušky vyloučen.
- 7. Při odevzdání vypracovaného zkouškového zadání obdrží adept od organizátora *potvrzení* o odevzdání zkoušky, které může zároveň sloužit jako potvrzení jeho účasti na zkoušce.

2. NEÚČAST A STORNO PŘIHLÁŠKY

Adeptům, kteří se nedostavili na zkoušky nebo se dostavili po termínu zahájení zkoušky, propadá poplatek za zkoušku v plné výši.

Poplatek bude adeptovi vrácen pouze v případě, že jeho účast na zkoušce byla znemožněna objektivními důvody. Za takový důvod je považována nemoc (doložená pracovní neschopností), úmrtí v rodině a další objektivní důvody hodné zřetele. Dopravní problémy, pracovní záležitosti a podobné příčiny nebudou akceptovány jako objektivní.

3. ZKOUŠKOVÉ ZADÁNÍ

Zadání zkoušky (otázky, příklady a případové studie) byly vypracovány zkušebními komisaři, kteří byli pro jednotlivé předměty jmenováni Komitétem pro certifikaci a vzdělávání při HV Svazu účetních. Zkoušková zadání byla recenzována, aby bylo docíleno přiměřené náročnosti, srozumitelnosti a jednoznačnosti zadání. Hlavní důraz je položen na ověření schopnosti adeptů aplikovat znalosti v příslušné disciplíně na příkladech, na správné chápání pojmů, základních vztahů, osvojení důležitých technik a metod apod. Zkouškové zadání nepřesahuje rámec učiva specifikovaného v učebnicích v části „syllabus“ předepsaných pro „Systém certifikace a vzdělávání účetních v ČR“. V případě zkoušky Účetnictví I, Daně I. a Daně II. bude zkouškové zadání připraveno podle legislativního stavu, který nepřekročí datum 30. 6. 2004. Zkouška **Účetnictví II. je již od červnového termínu koncipována podle nové učebnice** - podrobnější vymezení zkoušky - viz níže.

Znalosti jsou ověřovány průřezově, to znamená, že zkouškové zadání se ve větší nebo menší míře může dotknout všech témat a oblastí, které jsou vymezeny učebnicí. Adepti by tedy neměli spoléhat na to, že u zkoušky „něco“ nebude. Z tohoto pravidla vybočuje pouze zkouška z IAS/konsolidace, která je vzhledem k rozsahu aktuálně požadovaných znalostí vymezena následujícími **IAS: 1 (+IFRS 1) 7, 8, 10, 12, 16, 18, 27, 28, 31, 34, 35, 36, 37, 38, 40**.

Vymezení zkoušky včetně doporučené literatury viz dále.

Zadání zkoušky je pro všechny adepty stejné. Všechna zkušková zadání jsou koncipována tak, že úplným a správným vyřešením (zodpovězením) všech příkladů a otázek je možné dosáhnout maximálně 100 bodů. Výjimkou je zkouška „IAS a Konsolidace“, kde je stobodová dotace přiměřeně rozdělena mezi obě disciplíny. Pro informaci adepta a volbu efektivního postupu při vykonání zkoušky je u každého příkladu nebo otázky uvedeno maximální bodové hodnocení (případně bodové hodnocení dílčích úkolů), kterého lze dosáhnout.

Pro úspěšné vykonání zkoušky musí adept dosáhnout předepsaného minimálního bodového ohodnocení **60 bodů** z celkového počtu 100 bodů.

Vypracování zkoušky je adept povinen provést do formulářů určených pro odpovědi, resp. vypracování příkladu nebo případové studie, které tvoří součást „souboru“ zkuškového zadání. Pokud bude adept potřebovat další formuláře, vyžádá si je od organizačního pracovníka.

4. VYHODNOCENÍ ZKOUŠKY

Vypracovaná zkušková zadání jsou neprodleně předána zkuškovým komisařům k vyhodnocení. Objektivita hodnocení je kontrolována příslušným recenzentem a pod přímým dohledem Komitétu pro certifikaci a vzdělávání při Hlavním výboru SÚ. Lhůta pro vyznění adepta o výsledku zkoušky je 50 dnů od data zkoušky. Výsledek a dosažený bodový zisk bude adeptovi sdělen písemně. Institut Svazu účetních umožní adeptům

nahlédnout do zkuševního zadání, a to ve dnech 2. a 9. února 2005. Pokud adept bude považovat bodové hodnocení své zkoušky za neobjektivní, může za poplatek 400,- Kč požádat Institut Svazu účetních (nejpozději do 18. února 2005) o nové pře-zkoumání výsledku zkoušky, které provede recenzent. Výsledek tohoto procesu je konečný a nelze se proti němu dále odvolávat. V případě, že bude při recenzi zjištěno evidentní „přehlédnutí“ zkuševního komisaře nebo „opomenutí“ bude poplatek (400,- Kč) za provedení revize hodnocení zkoušky vrácen. (Poplatek byl zvýšen z původních 350,- Kč v souvislosti se zvýšením sazby DPH z 5 na 19 %.) Podrobněji je procedura odvolání proti výsledku zkoušky specifikována Směrnicí č. 1/2002 Komitétu pro certifikaci a vzdělávání SÚ (k nahlédnutí na webových stránkách ISÚ).

Kriteria a zásady pro vyhodnocení zkoušky

jsou zpracována zkuševním komisařem ještě před implementací zkuškového zadání a jsou závazná pro všechny, kteří hodnotí, recenzují nebo revidují (na základě odvolání) vypracovaná zadání. Kriteria a zásady pro hodnocení zkoušky mají písemnou podobu a jsou vypracována pro každou zkoušku. Zmíněná kriteria pro hodnocení nastavují úroveň hodnocení a přístupy, které budou při vyhodnocování vypracovaných zadání užity. Cílem je zvýšit důvěryhodnost zkoušek, objektivitu jejich hodnocení a zároveň eliminovat subjektivní přístupy při hodnocení nebo revizi vykonaných zkoušek.

UPOZORNĚNÍ: Vzhledem k významným legislativním změnám byly Institutem Svazu účetních v průběhu roku vydány tyto nové, resp. aktualizované učebnice:

Právní systém v České republice I., vyd. 2004

Právní systém v České republice II., vyd. 2004

Účetnictví II., vyd. 2004 – v případě této učebnice se jedná o zásadní změny v koncepci celé učebnice. Učivo je orientováno výrazně na praxi a převážná většina témat je věnována aplikaci IFRS/IAS.

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IAS/IFRS) praktické aplikace, vyd. duben 2004

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IAS/IFRS) praktické aplikace, 2. díl, vyd. září 2004

Cvičné příklady pro Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, vyd. září 2004

■ v tomto případě se nejedná o povinné učební pomůcky, ale vhodný doplněk pro přípravu na studium zkoušky Účetnictví ve II. stupni, tak i ve III. stupni nebo samostatně. Praktické aplikace IAS/IFRS jsou již zpracovány podle úpravy platné pro rok 2004 a 2005.

««
VS

VYMEZENÍ PŘEDMĚTU ZKOUŠKY ÚČETNICTVÍ II.

Obsah učebnice Účetnictví II., která vymezuje předmět zkoušky Účetnictví II pro druhý stupeň systému Certifikace účetních odráží nové trendy mezinárodní harmonizace účetnictví, kterým se musí nevyhnutelně přizpůsobit i účetnictví v České republice. Proto základem pro její zpracování byly Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS).

Jsme si vědomi toho, že se jedná o náročný text a jeho studium si vyžádá značné úsilí. Znamená to oprostít se od formální rutiny účtování, na kterou jsou naši účetní v převážné většině případů zvyklí, a začít sledovat především obsahovou stránku transakcí. Z tohoto důvodu byly na základě rozhodnutí zkušební komisaře a Komitétu pro certifikaci vybrány stěžejní kapitoly, které budou rámcově vymezovat předmět zkoušky Účetnictví II. v následujícím zkušebním termínu.

VYMEZENÍ PŘEDMĚTU ZKOUŠKY - ÚČETNICTVÍ II.

Pro zkušební termín **prosinec 2004** budou předmětem zkoušky **kapitoly 1 až 21 a 25 z učebnice Účetnictví II.** (autoři: prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc., doc. Ing. Jaroslava Roubíčková, CSc., a autorský kol. z VŠE Praha, vydána Institutem Svazu účetních, a.s., Praha 2004).

Vedle toho se předpokládají znalosti účetnictví podle českých účetních standardů (ČÚS) - předmět této zkoušky je vymezen obsahem učebnice Účetnictví I., autoři: Doc. Ing. Hana Březinová, CSc., Ing. Vladimír Munzar, vydána ISÚ, a.s., Praha 2003. Tématicky se k této učebnici vrací 3. kapitola učebnice Účetnictví II., zabývající se problematikou účetní závěrky podnikatelů podle české účetní legislativy.

PhDr. JAROSLAV LOUKA
ředitel Institutu Svazu účetních, a.s.

Obsah učebnice Účetnictví II.

(pozn.: **tučnou kurzívou** jsou označeny kapitoly, které budou obsahem zkoušky)

- Kapitola 1 Bilancování a bilance**
- Kapitola 2 Účetnictví a časová hodnota peněz**
- Kapitola 3 Účetní závěrka podnikatelů v české účetní legislativě**
- Kapitola 4 Směrnice Evropské unie**
- Kapitola 5 Koncepční rámec IAS/IFRS pro přípravu a předkládání ÚZ**
- Kapitola 6 Sestavování a zveřejňování účetní závěrky podle IAS/IFRS**
- Kapitola 7 Dlouhodobý majetek nehmotný a hmotný podle IAS/IFRS**
- Kapitola 8 Zásoby podle IAS/IFRS**
- Kapitola 9 Peníze, pohledávky a finanční majetek podle IAS/IFRS**
- Kapitola 10 Závazky, rezervy a podmíněné závazky podle IAS/IFRS**
- Kapitola 11 Vlastní kapitál podle IAS/IFRS**
- Kapitola 12 Náklady a výnosy podle IAS/IFRS**
- Kapitola 13 Odložená daň ze zisku podle IAS/IFRS**
- Kapitola 14 Postupy při přepočtu cizí měny a dopady změn směnných kurzů cizích měn podle IAS/IFRS**
- Kapitola 15 Vykazování státních dotací a zveřejnění státní podpory**
- Kapitola 16 Výpůjční náklady**
- Kapitola 17 Změny v účetních odhadech, zásadní chyby a změny v účetní politice**
- Kapitola 18 Události po datu rozvahy**
- Kapitola 19 Zveřejňování informací o spřízněných stranách**
- Kapitola 20 Zisk na akciích**
- Kapitola 21 Mezitímní účetní výkaznictví**

- Kapitola 22 Konsolidovaná účetní závěrka
- Kapitola 23 Finanční analýza účetní závěrky**
- Kapitola 24 Audit účetní závěrky
- Kapitola 25 Etika v účetní profesi
- Kapitola 26 Informační technologie a jejich vliv na zpracování účetnictví
- Dodatek Zveřejnění údajů v účetních závěrkách bank a obdobných finančních institucích
- Dodatek II Specifika účetnictví komerčních pojišťoven
- Dodatek III Rozpočtová soustava a úkoly rozpočtu

TÉMATICKÉ VYMEZENÍ zkoušky z předmětu Účetnictví II.

A) VYBRANÉ KAPITOLY Z UČEBNICE ÚČETNICTVÍ II.

Účetnictví II., autoři: prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc., doc. Ing. Jaroslava Roubíčková, CSc. a autorský kol. VŠE Praha, vydal ISÚ, a.s., Praha 2004.

Kapitola 1 Bilancování a bilance

- Bilancování a bilance
- Pojetí bilancí
- Teorie bilancí
- Statické teorie
- Dynamické teorie
- Eudynamická teorie
- Organická teorie
- Nominalistická teorie
- Novější bilanční teorie

Kapitola 2 Účetnictví a časová hodnota peněz

- Mezinárodní účetní standardy a časová hodnota peněz
- Úvod do časové hodnoty peněz
- Jednoduché úročení
- Složené úročení u jednorázových vkladů a anuit
- Efektivní úroková míra

Kapitola 3 Účetní závěrka podnikatelů v české účetní legislativě

- Legislativní rámec účetní závěrky
- Přípravné práce pro účetní závěrku
- Uzavření účetních knih
- Účetní závěrka
- Následující povinnosti související s účetní závěrkou

Kapitola 4 Směrnice Evropské unie

- Účetní směrnice
- Čtvrtá směrnice EU
- Sedmá směrnice EU
- Srovnání směrnic EU a IAS/IFRS
- Budoucnost účetních směrnic

Kapitola 5 Koncepční rámec IAS/IFRS pro přípravu a předkládání ÚZ

- Cíle Koncepčního rámce
- Základní charakteristika Koncepčního rámce

Kapitola 6 Sestavování a zveřejňování účetní závěrky podle IAS/IFRS

- Rozvaha
- Výsledovka
- Výkaz peněžních toků (cashflow)
- Výkaz o změnách ve vlastním kapitálu
- Příloha (poznámky) k účetní závěrce

Kapitola 7 Dlouhodobý majetek nehmotný a hmotný podle IAS/IFRS

- Nehmotný dlouhodobý majetek
- Hmotný dlouhodobý majetek (pozemky, budovy a zařízení)
- Leasing
- Investice do nemovitostí

Kapitola 8 Zásoby podle IAS/IFRS

- Základní charakteristika standardu IAS 2 – Zásoby
- Hlavní cíl standardu - vymezení zásob, oceňování zásob a zveřejňování informací o zásobách

Kapitola 9 Peníze, pohledávky a finanční majetek podle IAS/IFRS

- Peníze a peněžní ekvivalenty
- Pohledávky
- Finanční majetek - finanční investice

Kapitola 10 Závazky, rezervy a podmíněné závazky podle IAS/IFRS

- Krátkodobé a dlouhodobé závazky (dluhy)
- Rezervy
- Podmíněné závazky (dluhy)

Kapitola 11 Vlastní kapitál podle IAS/IFRS

- Přístup Mezinárodních účetních standardů k vlastnímu kapitálu
- Požadavky na zveřejnění u vlastního kapitálu
- Speciální položky vlastního kapitálu

Kapitola 12 Náklady a výnosy podle IAS/IFRS

- Měření (oceňování) výnosů
- Kritéria pro uznání výnosů – tržeb
- Metody vykazování výnosů – tržeb podle IAS/IFRS
- Dlouhodobé zakázky
- Splátkové prodeje
- Tržby z prodeje služeb
- Vykazování nákladů vztahujících se ke službám

Kapitola 13 Odložená daň ze zisku podle IAS/IFRS

- Vymezení daně ze zisku
- Příčiny vzniku odložené daně ze zisku
- Metody výpočtu odložené daně ze zisku
- Daň ze zisku v Mezinárodních účetních standardech

Kapitola 14 Postupy při přepočtu cizí měny a dopady změn směnných kurzů cizích měn podle IAS/IFRS

- Transakce v cizích měnách
- Účetní závěrka zahraničních jednotek - převod účetní závěrky na jinou měnu
- Zahraniční subjekty
- Požadavky na zveřejnění
- Navrhované úpravy

Kapitola 15 Vykazování státních dotací a zveřejnění státní podpory

- Vládní granty
- Oblasti vládních grantů
- Nepeněžní granty
- Vykazování grantů v účetních výkazech

Kapitola 16 Výpůjční náklady

- Způsoby účtování a vykazování výpůjčních nákladů

Kapitola 17 Změny v účetních odhadech, zásadní chyby a změny v účetní politice

- Změny v účetních odhadech
- Zásadní chyby
- Změny v účetní politice (pravidlech)

Kapitola 18 Události po datu rozvahy

- Vymezení událostí po datu rozvahy
- Události vedoucí k úpravám účetní závěrky

- Události nevedoucí k úpravám účetní závěrky

Kapitola 19 Zveřejňování informací o spřízněných stranách

- Vymezení spřízněných stran
- Důvody zveřejňování informací a požadavky na zveřejnění

Kapitola 20 Zisk na akci

- Základní ukazatel Zisku na akci
- Zředený Zisk na akci
- Požadavky na zveřejnění

Kapitola 21 Mezitímní účetní výkaznictví

- Vymezení mezitímního účetního výkaznictví
- Forma a obsah mezitímních účetních výkazů
- Speciální položky mezitímních účetních výkazů

Kapitola 25 Etika v účetní profesi

- Co je etika
- Způsoby regulace etiky
- Etika podnikání v ČR
- Etika účetní (a auditorské) profese

B) UČEBNICE ÚČETNICTVÍ I. V PLNÉM ROZSAHU

Učebnici Účetnictví I. vydal ISÚ, a.s., Praha 2003, autoři: doc. Ing. Hana Březinová, CSc., Ing. Vladimír Munzar

U zkoušky z předmětu Účetnictví II. se dále předpokládají znalosti platné úpravy účetnictví a účetní závěrky v ČR, tj. znalosti v rozsahu učebnice Účetnictví I., která zahrnuje tyto tématické celky:

- **Postavení a vývoj účetnictví** (vymezení, podstata, postavení a vývoj účetnictví, světová harmonizace účetnictví)
- **Základy podvojného účetnictví** (rozvaha, účty rozvahové a výsledkové, nástroje průkaznosti účetnictví, účetní knihy a účetní techniky, přezkušování formální správnosti účetních zápisů)
- **Finanční účetnictví podnikatelů v ČR** (všeobecné účetní zásady, zásoby, dlouhodobý majetek nehmotný a hmotný, finanční majetek a závazky, zúčtovací vztahy, vlastní kapitál a rezervy, náklady a výnosy, účetní uzávěrka, zjišťování výsledku hospodaření, účetní závěrka)
- **Vnitropodnikové účetnictví, kalkulace, rozpočetnictví jako nástroj stanovení vnitropodnikových cen se zaměřením zejména na oblast zásob.**

VYMEZENÍ PŘEDMĚTU ZKOUŠKY

IAS/IFRS - KONSOLIDACE

pro zkouškový termín prosinec 2004

Na základě návrhu zkušební komise schválil Komitét pro certifikaci vybrané Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, jejichž znalost bude požadována u zkoušky z předmětu IAS/IFRS - Konsolidace:

Koncepční rámec

IAS 1	Sestavování a zveřejňování účetní závěrky
IFRS 1	První aplikace IFRS
IAS 8	Účetní pravidla, změny v odhadech a chyby
IAS 7	Výkazy peněžních toků
IAS 10	Události po rozvahovém dni
IAS 16	Pozemky, budovy a zařízení
IAS 40	Investice do nemovitostí
IAS 38	Nehmotná aktiva
IAS 36	Snížení hodnoty aktiv
IAS 37	Rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva
IAS 18	Výnosy
IAS 12	Daně ze zisku
IAS 27	Konsolidovaná účetní závěrka a investice do dceřiných podniků
IAS 28	Investice do přidružených podniků
IAS 31	Vykazování účastí ve společných podnicích
IAS 35	Ukončované činnosti
IAS 34	Mezitimní účetní výkaznictví

DOPORUČENÁ LITERATURA:

Šrámková, Janoušková: učebnice IFRS - praktické aplikace (duben 2004)
 Janoušková: učebnice IFRS – praktické aplikace 2. díl (září 2004)
 Janoušková: Cvičné příklady IFRS (září 2004)
 Müllerová, Roubíčková a kol.: učebnice Účetnictví II. (2004)
 Mezinárodní standardy účetního výkaznictví 2003 (překlad)
 Fireš, Harna: učebnice Mezinárodní standardy a konsolidovaná účetní závěrka (1997)
 Sborníky zkouškových zadání s řešením pro 3. stupeň

PhDr. JAROSLAV LOUKA
 ředitel Institutu Svazu účetních, a.s.

Termíny zkoušek XII/2004**PREZENCE:**

8:00 hod.	(1. stupeň)
12:30 hod.	(2. a 3. stupeň)

1. stupeň

6.12.	Pondělí	8:30–12:30	Ekonomie
7.12.	Úterý	8:30–11:30	Právo I
8.12.	Středa	8:30–12:30	Daně I
9.12.	Čtvrtek	8:30–12:30	Účetnictví
10.12.	Pátek	8:30–11:30	KMI I

2. stupeň

6.12.	Pondělí	13:00–17:00	Finance
7.12.	Úterý	13:00–16:00	Právo II
8.12.	Středa	13:00–17:00	Daně II
9.12.	Čtvrtek	13:00–17:00	Účetnictví II
10.12.	Pátek	13:00–16:00	KMŘ II
11.12.	Sobota	8:30–12:30	Manažer. účetnictví

3. stupeň

6.12.	Pondělí	13:00–17:00	Finanční strategie
7.12.	Úterý	13:00–16:00	Finanční analýza
8.12.	Středa	13:00–17:00	IAS, Konsolidace
9.12.	Čtvrtek	13:00–16:00	Auditing

ŘÍZENÁ PRAXE V SYSTÉMU CERTIFIKACE

Nezbytnou podmínkou pro získání certifikátu je kromě složení (popř. uznání) zkoušek také naplnění praktické části certifikátu. Adept musí být schopen získané dovednosti aplikovat v praxi. V současné době je možné tuto část kvalifikace nabýt dvěma způsoby - žádostí o uznání praxe předchozí nebo vykonáním praxe řízené. Postupem doby se počítá spíše s formou řízené praxe, jak je obvyklé ve vyspělých zahraničních systémech.

Hlavním cílem řízené praxe je aplikace získaných teoretických vědomostí v praxi a nabytí jistoty při jejich provádění a fixace v podobě dovednosti. Pod vedením zkušené osoby se adept postupně snaží naplnit předepsané dovednosti pro daný stupeň, zejména se zaměřením na stěžejní prvky, které jsou označeny jako dovednosti klíčové.

Výběr školitele popř. konzultanta je ponechán na adeptovi, **kteří přikládá ke svému návrhu profesní životopis dotyčné osoby a doklad o jejím nejvyšším dosaženém vzdělání.** V případě auditorů a daňových poradců je dostačující kopie dekretu. Schválení vybrané osoby je adeptovi sděleno písemně, ve výjimečných případech je mu doporučena jiná osoba s vyšší kvalifikací.

Minimální kvalifikační požadavky pro pozici školitele/konzultanta pro 1. stupeň systému certifikace jsou bohaté praktické zkušenosti a minimálně středoškolské vzdělání. Pro 2. stupeň je vhodnější vysokoškolské vzdělání a pracovní zařazení např. ekonom, finanční ředitel apod. Ve 3. stupni se doporučuje auditor, daňový poradce, držitel certifikátu ACCA nebo účetního experta

Pokud je vybraná osoba již zařazena v systému certifikace, musí v praktické části certifikátu splňovat vyšší stupeň než adept, kterého při řízené praxi povede. V tomto případě není

potřeba dodávat žádné materiály, týkající se vybrané osoby a do kolonky kvalifikace se při zahájení ŘP uvádí pouze registrační číslo. Obdobně se postupuje v případě, kdy navrhovaná osoba již vykonává školitele pro jiného adepta. V případě, že adept v zaměstnání nemá nikoho, kdo by splňoval požadavky na pozici školitele, doporučujeme kontaktovat některého z již certifikovaných účetních a požádat jej o spolupráci. Seznam je k dispozici na stránkách Komory certifikovaných účetních (<http://www.komora-ucetnich.cz/nove/>).

Jednou z nejčastějších otázek při zahájení řízené praxe bývá dotaz na administrativní náročnost a s ní spojené nároky na čas. Vyjma vyplnění deníku (cca 5 vět měsíčně) a řešení běžných pracovních problémů se školitelem však adept není nadbytečně zatěžován a rovněž školitel či konzultant se nemusí obávat většího časového zaneprázdnění.

Během absolvování řízené praxe musí každý adept počítat s kontrolou jejího průběhu, kterou provádí inspektor po předchozí dohodě s adeptem. Kontrola probíhá za účasti školitele a jejím účelem je prověřit správnost vedení záznamů a zejména posoudit, zda pracovní zařazení nebo klientela umožňuje nabytí potřebných dovedností. Adept si při konzultaci s kontrolorem může

ujasnit svoje další působení, aby měl jistotu, že požadavky praxe naplní v souladu s pravidly systému certifikace.

V období září-říjen 2004 provedli komisaři 48 kontrol adeptů ve svěřených regionech. V českých krajích provádí kontroly ing. Jiří Rauš, na Moravě a ve Slezsku ing. Pavel Bohuš. Důraz je kladen zejména na:

- pracovní zařazení adepta a rozsah prováděných činností
- řádné vedení deníku a ZŘP 1– Záznamů, kdy komisař několika kontrolními otázkami ověří pravdivost uvedených údajů
- ověření, zda školitel/konzultant plní svou funkci

Komisař po kontrole ŘP vyhotoví protokol, který bude následně předložen Radě pro uznání vzdělání a praxe jako součást pokladů pro hodnocení. Nezanedbatelná část kontroly je také případné doporučení, na které dovednosti by se měl adept při dalším průběhu praxe zaměřit.

Z dosavadních zkušeností můžeme potvrdit, že adepti prokazují vysokou úroveň při naplňování praktických dovedností v 1. a 2. stupni systému certifikace, a to jak u osob pracujících v zaměstnaneckém poměru, tak i u OSVČ. Ve 3. stupni, kde jsou pro naplnění dovednosti kladeny specifické požadavky, bývá získání praxe poněkud obtížnější. Rozhodující je zde zejména pracovní zařazení a oblast získaných zkušeností s přihlednutím na implementaci nového informačního systému, vytváření finančních analýz, spolupráci při auditu a dalších činnostech špičkového účetního a ekonomů

V současné době vykonává řízenou praxi 867 adeptů (344 pro 1. stupeň, 350 pro 2. stupeň a 173 pro 3. stupeň).

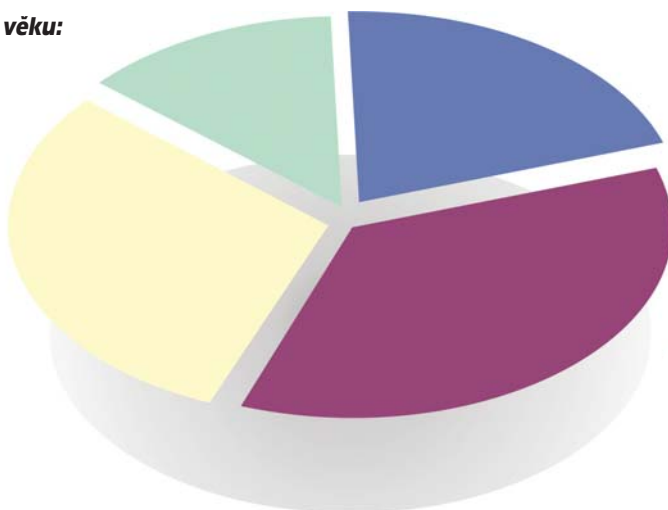
DAGMAR OPOČENSKÁ

ROZVOJ SYSTÉMU CERTIFIKACE

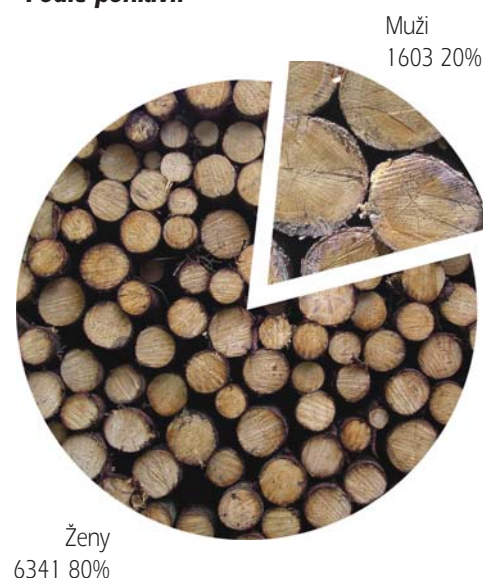

Co se týče věkového rozvrstvení adeptů, převažuje střední generace, kde nejsilnější je skupina od 30 do 40 let (2 808) následovaná skupinou od 40 do 50 let věku (2 279). Stoupá i počet mladších stoupců certifikace a ve věku do 30 let jich je zatím 1 769. Nejméně početná je vcelku logicky skupina nad 50 let věku, která čítá 1 078 lidí, což zase není tak málo, když si uvědomíme náročnost studia

Rozvrstvení podle věku:

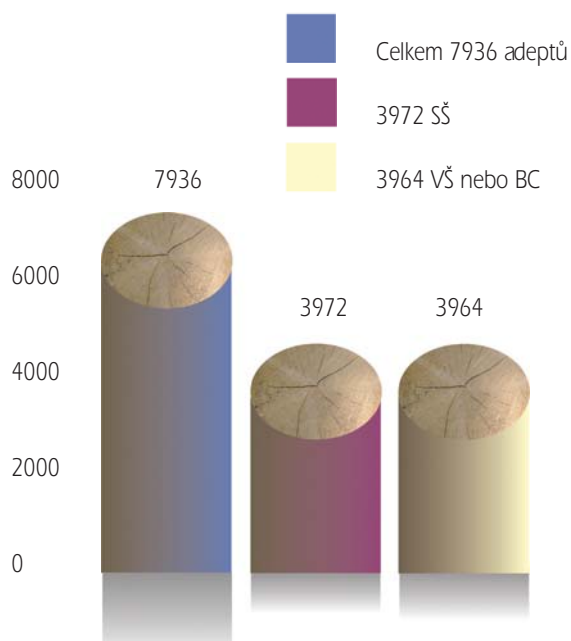
Podle pohlaví:

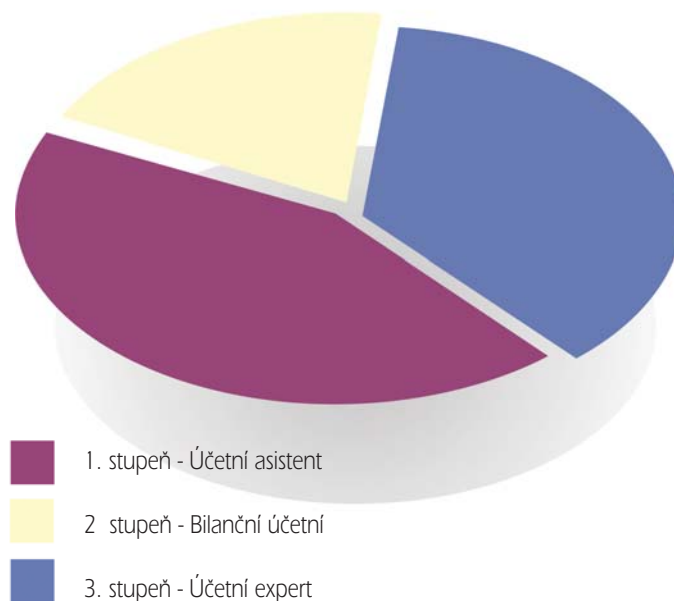
Převaha žen v certifikaci (6 341) nad muži (1 603) jen dokumentuje, že v minulosti se oboru účetnictví věnovaly převážně ženy a muži je jen těžko mohou dohnat.

Rozvrstvení podle vzdělání:

Certifikace přináší dobrou možnost získat vysokou úroveň kvalifikace středoškoláků. Podíl středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaných adeptů (včetně bakalářského stupně) činí 3 972 : 3 964.

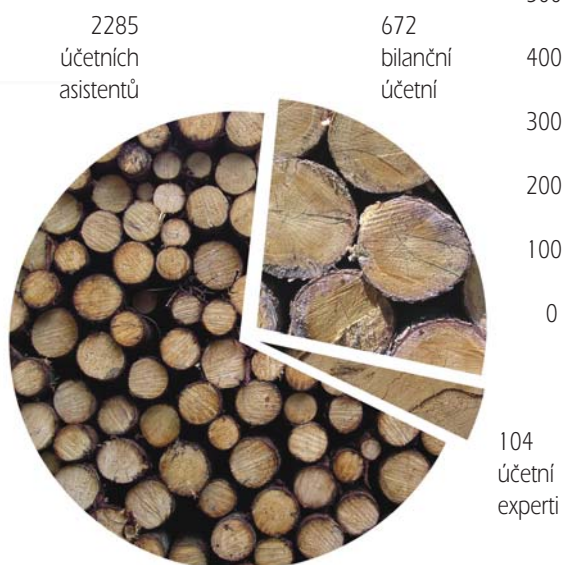

Rozložení adeptů Řízené praxe podle stupňů certifikace

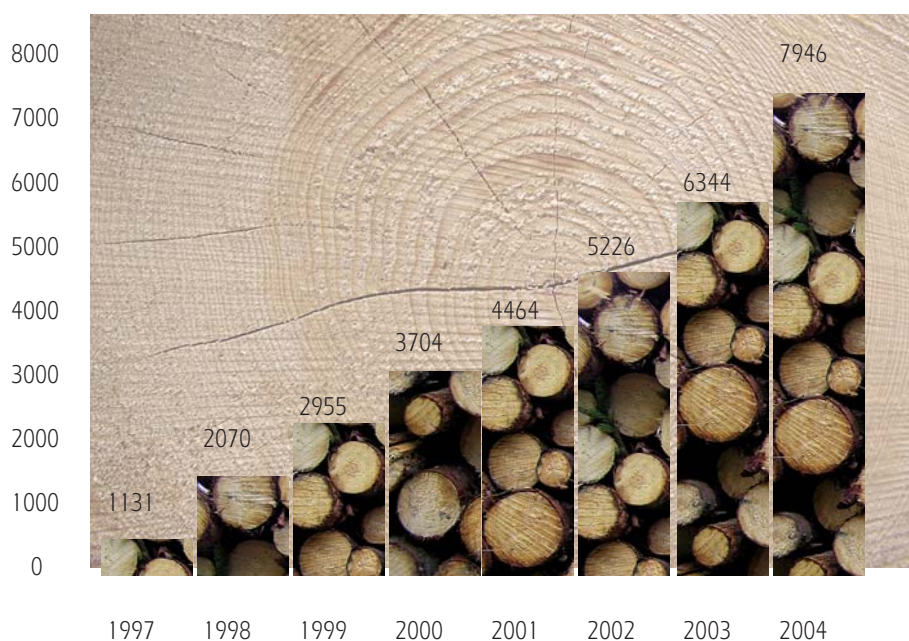

Rozvrstvení podle profese:

Od doby uvedení systému certifikace v život v září 1997 se zaregistrovalo do konce srpna 2004 celkem 7 936 adeptů, z nichž 3 061 již získalo certifikát. Podmínky k jeho získání splnilo 2 285 účetních asistentů, 672 bilanční účetní, 104 účetní experti.

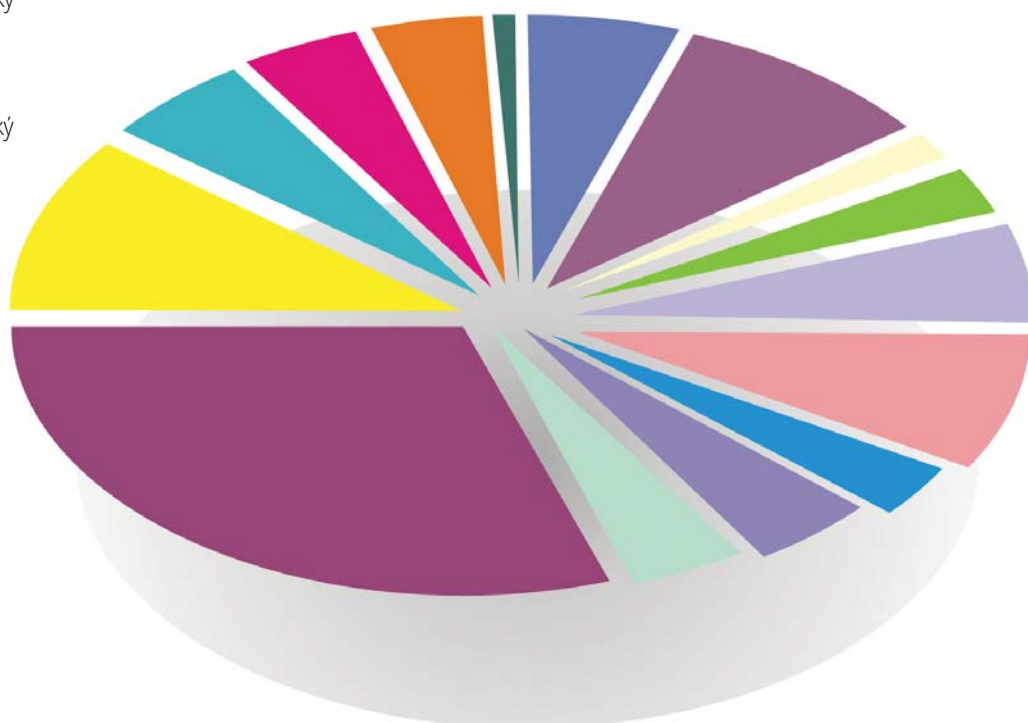

Nárůst adeptů podle roků:

Rozvrstvení podle krajů:

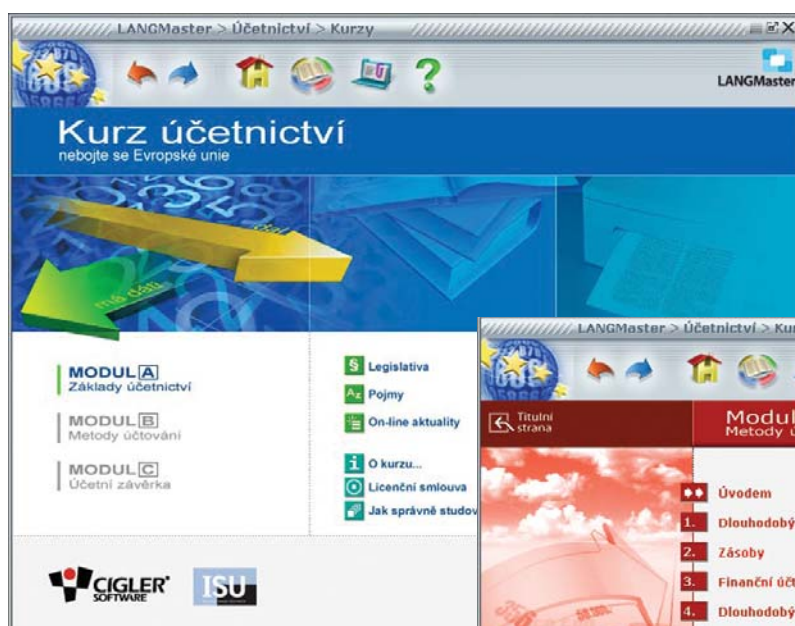
Zájem účetních o certifikaci je nejvyšší v Praze a středočeském kraji, velmi dobrou pozici si systém certifikace vydobyl také v jihomoravském a moravskoslezském kraji. V českých zemích má po středočeském kraji nejvyšší zastoupení kraj ústecký 431 adeptem, zatímco srovnatelné kraje co do industrializace a velikosti (jihočeský a plzeňský) za ním výrazně zaostávají s 287 resp. 241 registrovanými. <<<

KURZ ÚČETNICTVÍ

kombinovaná forma studia s akreditací MŠMT

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy s přihlednutím k doporučení komise pro akreditaci vzdělávacích programů vydalo ve smyslu vyhlášky č. 21/1991 Sb., resp. č. 324/1992 Sb. Institutu Svazu účetních, a.s. akreditaci pro kombinovanou formu studia podvojného účetnictví s využitím multimediální učební pomůcky - Kurz účetnictví na CD.

■ Tato forma studia představuje kombinaci průběžných seminářů se systematickým a pravidelným samostudiem podle rad lektora. Je vhodná pro zájemce o studium účetnictví, kterým z důvodů časových či místa konání nevyhovuje pravidelná prezenční forma vzdělávání a zároveň dávají přednost pedagogickému vedení lektora, které usnadní pochopení učiva a zrychlí celý vzdělávací proces.

■ Adept se zúčastní 4 dvoudenních seminářů v celkovém rozsahu 64 vyučovacích hodin a závěrečné písemné zkoušky v rozsahu 4 hod.

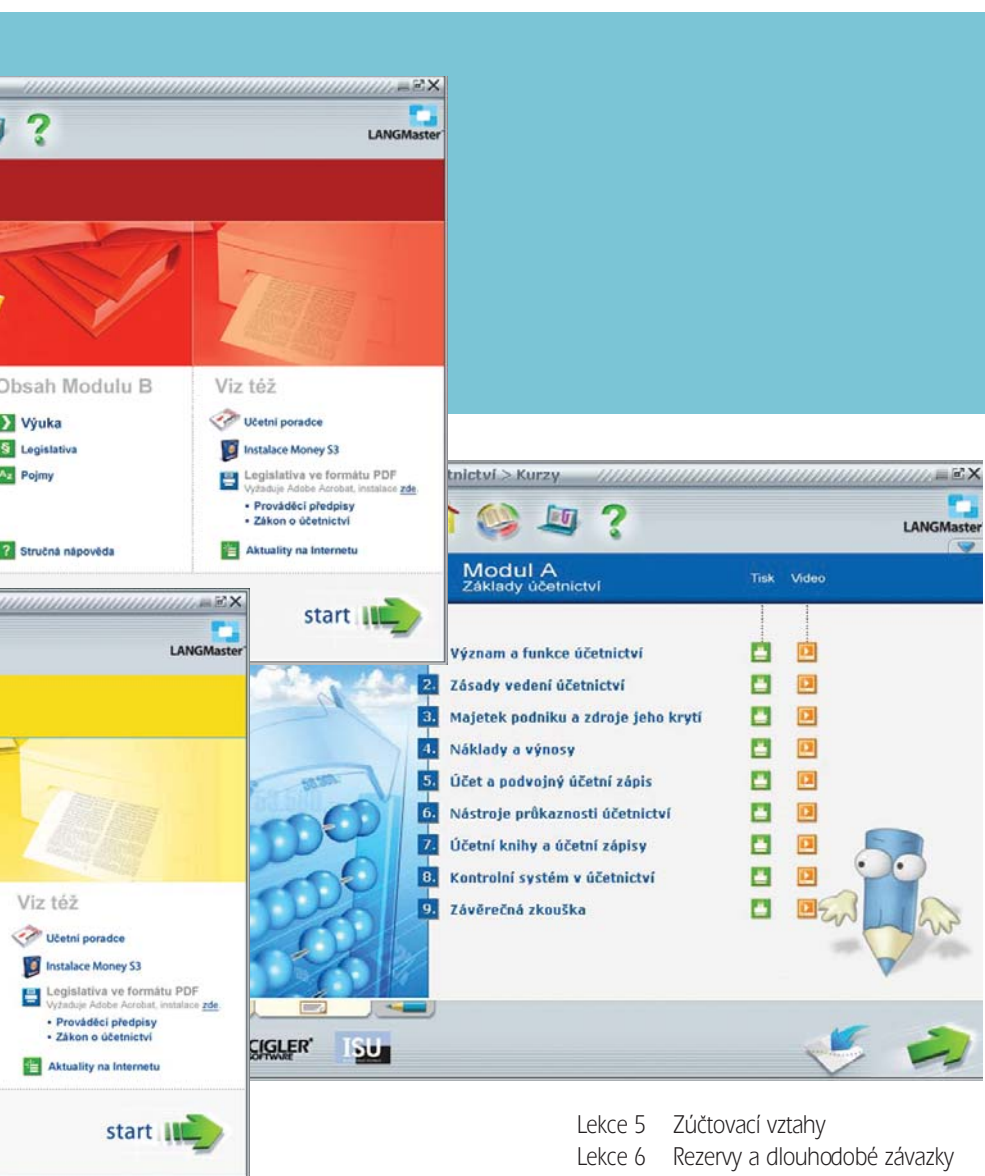
■ V průběhu jednotlivých seminářů se formou výkladu a řešení příkladů posluchači seznamují s novou látkou, získávají od lektora návod jak si správně rozložit samostudium, lektor kontroluje formou samostatného řešení

příkladů pokrok ve studiu a posluchači s lektorem konzultují nepochopené části učiva

■ Počet účastníků je stanoven na max. 25 osob.

■ Kurz je ukončen závěrečnou písemnou zkouškou, úspěšným absolventům je vydáno Osvědčení Institutu Svazu účetních s akreditací MŠMT. Zkouška je v rozsahu učební látky modulů A, B, C.

Struktura kurzu

MODUL A Základy podvojného účetnictví

- Lekce 1 Význam a funkce účetnictví
- Lekce 2 Zásady vedení účetnictví
- Lekce 3 Majetek podniku a zdroj jeho krytí
- Lekce 4 Náklady a výnosy
- Lekce 5 Účet a podvojný účetní zápis
- Lekce 6 Nástroje průkaznosti účetnictví
- Lekce 7 Účetní knihy a účetní zápisy
- Lekce 8 Kontrolní systém v účetnictví

MODUL B Metody podvojného účetnictví

- Lekce 1 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
- Lekce 2 Zásoby
- Lekce 3 Finanční účty
- Lekce 4 Dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek

- Lekce 5 Zúčtovací vztahy
- Lekce 6 Rezervy a dlouhodobé závazky
- Lekce 7 Kapitálové účty
- Lekce 8 Náklady
- Lekce 9 Výnosy

MODUL C Účetní závěrka

- Lekce 1 Postup při uzavírání účetních knih - uzávěrka
- Lekce 2 Prvky účetní závěrky - účetní výkazy
- Lekce 3 Účetní závěrka
- Lekce 4 Základy finanční analýzy

AKTUÁLNÍ TERMÍN:

12. 11. 2004 - 18. 2. 2005
od 09:00 - 16:00 h.
 (vždy pátek, sobota)

CENA 9.400,- Kč VČ. 19% DPH
VS 12609

Podrobné informace:
www.kurzucetnictvi.cz

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví

>>> Institut Svazu účetních, as. vydal v dubnu 2004 publikaci pod názvem **Mezinárodní standardy účetního výkaznictví – praktické aplikace**. Autorky Ing. Alice Šrámková, FCCA, účetní expert a Ing. Martina Janoušková, FCCA, vytvořily praktickou a velice užitečnou pomůcku usnadňující správné pochopení a aplikování Mezinárodních standardů účetního výkaznictví v účetní praxi. Úspěšný prodej publikace potvrdil její kvalitu a kladné hodnocení odbornou veřejností. Kniha se stala oblíbenou součástí studijních materiálů v kurzech pořádaných pro odbornou veřejnost, ale také v kurzech na zakázku.

Po úspěchu této učebnice vyšlo v září 2004 její pokračování, které reaguje na nejnovější vývoj v této oblasti. Nová učebnice obsahuje rozšíření a aktualizaci, neboť 31. března 2004 vydala Rada pro mezinárodní účetní standardy (IASB) čtyři nové standardy, aktualizovala znění dvou standardů, které souvisejí s první fází Projektu podnikových kombinací a dva standardy zrušila. Novinky a změny jsou zahrnuty v níže uvedeném přehledu:

Nové standardy: IFRS 2 – Platby založené na akciích ("Share – based Payments");
IFRS 3 – Podnikové kombinace ("Business Combinations");
IFRS 4 – Pojistné smlouvy ("Insurance Contracts");
IFRS 5 – Stálá aktiva držena k prodeji a ukončované činnosti ("Non – current Assts Held for Sale and Discontinued Operations")

Aktualizované standardy: IAS 27 – Konsolidovaná a samostatná účetní závěrka,
IAS 28 – Investice do přidružených podniků,
IAS 31 – Investice do společných podniků,
IAS 36 – Snížení hodnoty aktiv,
IAS 38 – Nehmotná aktiva

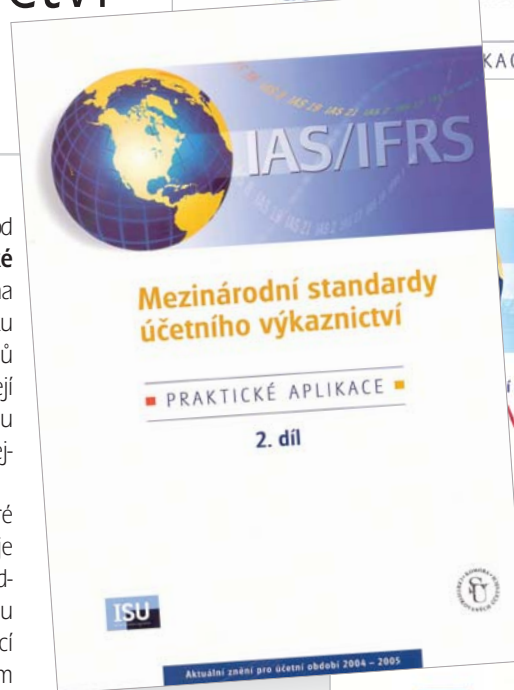
Zrušené standardy: IAS 22 – Podnikové kombinace;
IAS 35 – Ukončované činnosti.

Zrušené interpretace, které IASB vhodně zapracovala do nových nebo upravených standardů:

SIC – 3; Vyloučení zisků a ztrát z transakcí s přidruženými podniky;
SIC – 9; Podnikové kombinace – rozlišení akvizic a spojení podílů;
SIC – 20; Ekvivalenční metoda – uznání ztrát;
SIC – 22; Podnikové kombinace;
SIC – 28; Podnikové kombinace – "Datum směny" a reálná hodnota kapitálových nástrojů;
SIC – 33; Konsolidace a ekvivalenční metoda – potenciační hlasovací práva a přiřazení vlastnických podílů.

Mezinárodní standardy
účetního výkaznictví

Mezinárodní standardy
účetního výkaznictví

PRAKTICKÉ APLIKACE

2. díl

ISU

Aktuální znění pro účetní období 2004 – 2005

ISU

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví
CVIČNÉ PŘÍKLADY

Nově byly zařazeny do publikace standardy, které souvisejí s problematikou podnikových kombinací, tedy standardy IFRS 3, IFRS 5, IAS 27, IAS 28, IAS 31, IAS 36 a IAS 38. Publikace pokrývá aktuálně znění standardů publikované IASB dne 31. března 2004. Cena této publikace je 449,- Kč vč. DPH (rozsah: 160 stránek).

Dalším novým studijním materiálem, který navazuje na předchozí, jsou **Cvičné příklady pro Mezinárodní standardy účetního výkaznictví** autorky Ing. Martiny Janouškové, FCCA. Cvičné příklady by měly sloužit nejen jako pomůcka ke zkoušce, po jejímž absolvování získáte certifikát „Czech Diploma“, ale i pro lepší pochopení a porozumění pravidel a požadavků těchto standardů. Tuto cvičebnici také doporučujeme všem zájemcům, kteří se rozhodli studovat IFRS a mají zájem o procvičování příkladů z této oblasti. Cena Cvičných příkladů je 273,- Kč vč. DPH (rozsah: 76 stran).

V případě zájmu o zakoupení celého kompletu, který zahrnuje oba díly publikace a Cvičné příklady, nabízíme zvýhodněnou cenu 1.539 Kč vč. DPH.

Nabízené učebnice si můžete zakoupit:

- on-line na www.svaz-ucetnich.cz/isu
- osobně v prodejně Institutu Svazu účetních, as., V Tůních 15, 120 00 Praha 2
- na dobírku na základě písemné objednávky, kterou zaslejte:
  - poštou na adresu Institutu Svazu účetních, as.
  - faxem na číslo: 296 208 228
  - na e-mail: polakova@svaz-ucetnich.cz

ZDENKA TOMAIDISOVÁ

Informace o pojetí a struktuře zkoušky

IFRS specialista - Czech Diploma (Czech DiplIFR)

V srpnovém čísle Bulletinu jsme Vás na str. 30 podrobně informovali o nově nabízeném certifikovaném vzdělávacím programu „Czech DiplIFR“, který je postaven na principech mezinárodní kvalifikace Diploma in International Financial Reporting, kterou realizuje ACCA. V tomto čísle uvádíme doplňující informace o pojetí a struktuře zkoušky.

Certifikát „Czech DiplIFR“ lze získat po složení jedné tříhodinové písemné zkoušky. Možnost skládat zkoušku není vázána na účast v nabízených kurzech, tj. zkoušky se mohou zúčastnit i ostatní zájemci, kteří potřebné znalosti získali v jiných vzdělávacích akcích, příp. formou samostudia.

standardů zveřejněné do 30. dubna 2004 včetně (pozn. po 31. 3. 2004 žádné standardy zveřejněny nebyly).

Výsledek zkoušky sdělí Institut Svazu účetních adeptovi nejpozději do 17. 12. 2004 písemnou formou.

Úspěšným absolventům bude dne 12. 1.

Termín zkoušky*	Doba konání	Místo konání	Cena vč. DPH
18. 11. 2004	14:00 - 17:00 hod.	Národní dům 14. října 19, Praha 5 2. patro, Klubovna č. 3	3 400 Kč

*J) Od roku 2005 se budou zkoušky konat vždy v červnu a prosinci, a to v Praze a Brně.

K přihlášení na zkoušku využijte standardní přihlášku ISÚ na vzdělávací akci, kterou najdete v katalogu vzdělávacích akcí nebo na internetových stránkách www.svaz-ucetnich.cz/isu.

Zadání zkoušky je zpracováno zkouškovým komisařem, který nesmí být dle pravidel ACCA zároveň lektorem, který přednáší v přípravných kurzech k této zkoušce.

Zkouškové zadání je koncipováno tak, že úplným a správným zodpovězením všech otázek je možné dosáhnout max. 100 bodů. K absolvování je nutné získat alespoň 50 bodů.

První část zkoušky obsahuje jednu povinnou otázku na sestavení konsolidovaných výkazů za 25 bodů. Ve druhé části musí adept povinně vyřešit 3 příklady ze 4 možných, každá otázka obsahuje několik podotázek. Za každou otázku ve druhé části může adept získat max. 25, resp. 75 b. za všechny tři správně vyřešené příklady.

Otázky zkouškového zadání budou požadovat výpočty i slovní odpovědi, vysvětlení použitého postupu apod.

Zkoušeno bude znění standardů zveřejněné nejméně 6 měsíců před datem zkoušky, tedy v případě podzimní zkoušky to bude znění

2005 předán dvojjazyčný **certifikát „IFRS specialista – Czech Diploma“** za účasti zástupce ACCA. Předání certifikátu bude probíhat v Institutu Svazu účetních (ul. V Tůních 15, Praha 2) od 14:00 hod.

VYMEZENÍ PŘEDMĚTU ZKOUŠKY IFRS SPECIALISTA – CZECH DIPLOMA:

Koncepční rámec pro sestavování a předkládání účetní závěrky

IAS 1	Sestavování a zveřejňování účetní závěrky
IAS 2	Zásoby
IAS 7	Výkazy peněžních toků
IAS 8	Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby
IAS 10	Události po rozvahovém dni
IAS 11	Stavební smlouvy
IAS 12	Daně ze zisku
IAS 14	Vykazování podle segmentů
IAS 16	Pozemky, budovy a zařízení
IAS 17	Leasingy
IAS 18	Výnosy
IAS 19	Zaměstnanecké požitky
IAS 20	Vykazování státních dotací a zveřejnění státní podpory
IAS 21	Dopady změn směnných kurzů cizích měn

IAS 24	Zveřejňování spřízněných stran
IAS 23	Výpůjční náklady
IAS 32	Finanční nástroje
IAS 33	Zisk na akci
IAS 34	Mezitímní úč. výkaznictví
IAS 36	Snížení hodnoty aktiv
IAS 37	Rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva
IAS 38	Nehmotná aktiva
IAS 39	Finanční nástroje
IAS 40	Investice do nemovitostí
IFRS 1	První aplikace IFRS
IFRS 5	Aktiva držená k prodeji a ukončované činnosti

Konsolidovaná účetní závěrka

IFRS 3	Podnikové kombinace
IAS 27	Individuální a konsolidovaná účetní závěrka
IAS 28	Investice do přidružených podniků
IAS 31	Vykazování účasti ve společných podnicích

OBLASTI, JEJICHŽ ZNALOST NEBUDE U ZKOUŠKY VYŽADOVÁNA:

- výkazy organizačních složek a jiných nezapsaných entit
  - komplexní konsolidované skupiny a zahraniční dceřiné společnosti
  - postupné nabývání podílů, prodeje dceřiných podniků a změny ve složení skupiny
  - výkazy bank a podobných finančních institucí
  - účtování a vykazování plánů definovaných požitků
  - skupinové výkazy peněžních toků
  - znění Zveřejněných návrhů nebo Diskusních dokumentů
- S případnými dotazy se obraťte na tyto organizační pracovníky ISÚ:
- Ing. Lada Sojková** - manažer pro vzdělávání
e-mail: sojkova@svaz-ucetnich.cz,
tel.: 296 20 82 20 - 7
- Ing. Zdenka Tomaidesová** - manažer pro vzdělávání ISÚ,
e-mail: tomaidesova@svaz-ucetnich.cz,
tel. 296 20 82 20 - 7

Vzdělávání v Systému certifikace účetních

Příprava adeptů na certifikační zkoušky

Adeптům, kteří zvolili jako formu přípravy k prosincovým zkouškám samostudium, připomínáme, že od začátku listopadu se rozbíhají tréninky a zkoušky nanečisto k vybraným předmětům z 1. a 2. stupně. Z přípravných kurzů budou zahájeny poslední tři kurzy pro 3. stupeň.

TRÉNINKY

- tréninky jsou zaměřeny na opakování učiva, ověření znalostí na typových zkouškových příkladech a výklad problematiky, ve které adepti nejvíce chybují,
- předpokladem aktivní účasti posluchačů v této formě kurzu je dobrá orientace v daném předmětu, vybavení učebnicí (učebnice není v ceně kurzu) a dále je nezbytné, aby si posluchači nosili na přednášky kalkulačky,
- v 1. a ve 2. stupni jsou otevřeny pro předměty Účetnictví I, II, Ekonomie, Daně I, II, Manažerské účetnictví a Manažerské finance,
- vhodným doplňkem tréninků je u vybraných předmětů „Zkouška nanečisto“,
- u tréninků pro 2. stupeň se u posluchačů předpokládají znalosti z 1. stupně.

ZKOUŠKY NANEČISTO

- cílem „zkoušky nanečisto“ je umožnit adeptům kontrolu výsledků jejich studia ještě před řádnými zkouškami, tj. ověřit si schopnost aplikovat znalosti v příslušné disciplíně na příkladech, na správném chápání pojmů a základních vztahů a zároveň zjistit oblasti, ve kterých znalosti nejsou pro řádnou zkoušku dostatečné a na ty zaměřit pozornost poslední dny samostudia před řádnou zkouškou,
- autory „zkoušek nanečisto“ jsou lektori,

kteří přednášejí v rámci systému Certifikace účetních a mají zkušenosti s oblastmi, ve kterých posluchači nejvíce chybují,

- v 1. stupni je „zkouška nanečisto“ vyhlášena pro předměty Účetnictví I, Daně I a Ekonomie a ve 2. stupni pro předměty Účetnictví II, Daně II, Manažerské účetnictví a Manažerské finance,

- průběh „zkoušky nanečisto“:
09:00–09:15 rozdání zkouškového zadání, příp. dovolených pomůcek (daňové zákony pro předměty Daně I, II,

Zkoušky nanečisto

Předmět	Termín	Doba konání	Cena (vč. 19% DPH)	VS
1. stupeň				
Ekonomie	26. 11.	09:00 - 15:00	1 290 Kč	12154
Daně I	29. 11.	09:00 - 15:00	1 290 Kč	12155
Účetnictví I	30. 11.	09:00 - 15:00	1 290 Kč	12156
2. stupeň				
Manažerské účetnictví	25. 11.	09:00 - 15:00	1 290 Kč	12168
Daně II	30. 11.	09:00 - 15:00	1 290 Kč	12169
Manažerské finance	01. 12.	09:00 - 15:00	1 290 Kč	12170
Účetnictví II	02. 12.	09:00 - 15:00	1 290 Kč	12171

Tréninky

Předmět	Termín	Doba konání
1. stupeň		
Účetnictví I	04. 11., 11. 11., 18. 11., 25. 11.	09:00 - 16:00
Ekonomie	08. 11., 15. 11., 22. 11.	09:00 - 16:00
Daně I	09. 11., 16. 11., 23. 11.	09:00 - 16:00
2. stupeň		
Účetnictví II	03. 11., 04. 11., 10. 11., 11. 11., 24. 11., 25. 11.	16:15 - 20:00
Daně II	11. 11., 18. 11., 25. 11.	09:00 - 16:00
Manažerské finance	19. 11., 26. 11., 03. 12.	09:00 - 16:00
Manažerské účetnictví	22. 11., 23. 11., 29. 11., 30. 11.	09:00 - 16:00

Přípravné kurzy

Předmět	Termín	Doba konání
3. stupeň		
Auditing	03. 11., 25. 11.	09:00 - 16:00
Finanční analýza	05. 11., 12. 11., 26. 11.	09:00 - 16:00
IFRS	09. 11., 10. 11., 24. 11.	09:00 - 16:00

ÚČETNÍ A DAŇOVÉ UKONČENÍ ROKU 2004

Aktuální nabídka vzdělávacích akcí

účtová osnova pro předměty Účetnictví I, II), základní informace o průběhu řádných zkoušek,
09:15–12:15 posluchači zpracovávají samostatně zkouškové zadání (nutné kalkulačky),
12:15–12:45 přestávka
12:45–15:00 posluchači si pod vedením lektora sami kontrolují svá řešení, zda jsou správná, lektor vysvětluje a upozorňuje na problémové oblasti.

PŘÍPRAVNÉ KURZY

■ intenzivní výkladové kurzy, které v průběhu listopadu začínají pro poslední tři předměty ve 3. stupni

K přihlášení využijte on-line přihlášku na www.svaz-ucetnich.cz/isu v rubrice vzdělávání nebo přihlášku v katalogu vzdělávacích akcí.

*) Cena pro certifikované účetní, adepty registrované v systému Certifikace účetních a členy Svazu účetních

**) Cena v rámci pokračujícího odborného vzdělávání pro certifikované účetní, kteří jsou členy Komory certifikovaných účetních

Cena (vč. 19% DPH)	VS
6 960 Kč	12151
5 430 Kč	12152
5 430 Kč	12153

8 090 Kč (7 680 Kč)* (5 640 Kč)**	12164
6 380 Kč (6 060 Kč)* (4 460 Kč)**	12165
6 380 Kč (6 060 Kč)* (4 460 Kč)**	12166
8 520 Kč (8 090 Kč)* (5 970 Kč)**	12167

Cena (vč. 19% DPH)	VS
6 030 Kč (5 730 Kč)* (4 230 Kč)**	12176
9 040 Kč (8 590 Kč)* (6 330 Kč)**	12174
9 040 Kč (8 590 Kč)* (6 330 Kč)**	12173

Čeká Vás sestavení účetní závěrky za rok 2004? Z aktuální nabídky pro Vás vybíráme vzdělávací akce, jejichž cílem je pomoci Vám úspěšně zvládnout významné změny, které mají vliv na sestavení účetní závěrky podnikatelů za rok 2004 vč. daňových příznání.

Termín	Doba konání	Cena vč. 19% DPH	VS
Roční účetní závěrka v podvojném účetnictví pro podnikatele za rok 2004			
<i>Lektor: doc. Ing. Hana Březinová, CSc. – ředitelka Metodické sekce Svazu účetních, auditorka</i>			
22. 11. 2004	9:00–14:00	1 770 Kč (1 680 Kč)*	12372
Cash flow v teorii i praxi			
<i>Lektor: Ing. Jana Kotěšovcová, Ing. Dana Kubíčková, CSc. – Vysoká škola finanční a správní</i>			
23. 11.–24. 11. 2004	9:00–17:00	4 540 Kč (4 310 Kč)*	12255
Účetní uzávěrka podnikatelů – postup prací při uzavírání účetních knih			
<i>Lektor: Tomáš Libal – účetní a ekonomický poradce</i>			
08. 12. 2004	9:00–16:00	2 120 Kč (2 010 Kč)*	12367
Praktický průvodce roční účetní závěrkou k 31. 12. 2004			
<i>Lektor: Ing. Hana Čápová – auditor</i>			
10. 12. 2004	9:00–14:00	1 770 Kč (1 680 Kč)*	12374
Daň z příjmů právnických osob v roce 2004, příprava na zpracování daňového přiznání			
<i>Lektor: Ing. Otakar Machala – daňový a účetní poradce</i>			
10. 12. 2004	9:00–14:00	1 770 Kč (1 680 Kč)*	12551
Zdaňování příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků – roční zúčtování záloh za rok 2004			
<i>Lektor: JUDr. Marie Salačová – MF ČR, vedoucí oddělení daně z příjmů ze závislé činnosti</i>			
17. 01. 2005	9:00–14:00	1 770 Kč (1 680 Kč)*	4505
Přiznání k dani z příjmů fyzických osob			
<i>Lektor: Ing. Petr Kout, CSc. – daňový a účetní poradce</i>			
19. 01. 2005	9:00–16:00	2 120 Kč (2 010 Kč)*	4503
Přiznání k dani z příjmů právnických osob – účetní a daňové aspekty			
<i>Lektor: Ing. Petr Kout, CSc. – daňový a účetní poradce</i>			
26. 01. 2005	9:00–16:00	2 120 Kč (2 010 Kč)*	4502

*) Cena pro certifikované účetní, adepty registrované v systému Certifikace účetních a členy Svazu účetních

**) Cena v rámci pokračujícího odborného vzdělávání pro certifikované účetní, kteří jsou členy Komory certifikovaných účetních

K přihlášení využijte on-line přihlášku na www.svaz-ucetnich.cz/isu v rubrice vzdělávání nebo přihlášku v katalogu vzdělávacích akcí.

ACCA kritizuje návrhy IASB

na Mezinárodní účetní standardy pro malé a střední podniky

>>> Návrhy mohou vykolejit sblížení globálních standardů

>>> ACCA (Association of Chartered Certified Accountants) informovala Radu pro Mezinárodní účetní standardy (IASB), že její předběžné návrhy nových účetních standardů pro malé a střední podniky (SMEs) nespĺňují potřeby organizací, kterým mají standardy sloužit.

>>> Richard Martin, ředitel finančního výkaznictví ACCA, řekl: „Jsme znepokojeni zejména dvěma aspekty návrhů IASB. Především, jak IASB definuje malé a střední podniky, a následně i standardy, které navrhuje pro užití v těchto organizacích v jejich finančním výkaznictví.“

>>> „Zdá se, že při sestavování svého návrhu IASB použil sestupný přístup (top-down approach), který pravděpodobně způsobí, že v mnoha případech budou přijaty stejné standardy, které používají kótované společnosti. Selhání v přijetí vhodnějších standardů pro malé a střední podniky může představovat pro účetní, auditory, uživatele finančního výkaznictví a hlavně pro samotné SME značné finanční a provozní problémy.“

>>> „Navíc, standardy vyvinuté z těchto názorů mohou být na stovky stránek dlouhé, a pokud se tak stane, mohou tím také způsobit nezdar nebo zpoždění v některých zemích, které se plně účastní konvergence Mezinárodních účetních standardů.“

>>> Malé a střední podniky tvoří v globálním měřítku drtivou většinu obchodních společností, jsou zdrojem více než 99 % ekonomické aktivity ve většině zemí a mají lví podíl na vytváření obecných finančních výkazů.

Poznámka redakce:

V minulém čísle bulletinu jsme informovali na straně 39 o diskusním dokumentu IASB, ve kterém byly nastíněny možnosti řešení problematiky standardů pro SME.

KONFERENCE

Konference ACCA

ODPOVĚDNOST ÚČETNÍ PROFESY V NOVÉ EVROPE

PRAHA, 5.–6. LISTOPADU 2004

Silná účetní a auditorská profese hraje životně důležitou roli v procesu ujištění veřejnosti, aby měla důvěru v podnikání. V rámci EU hrají tyto profese důležitou roli v podpoře investic a napomáhají rozvoji obchodu mezi členskými státy.

Zavedení jednotné sady standardů finančního výkaznictví pro všechny společnosti, jejichž akcie jsou kótované na burze cenných papírů EU (od ledna 2005) společně se změnami 8. směrnice EU v oblasti auditu znamená, že účetní profesionálové a auditori z celé Evropské unie budou mezi sebou spolupracovat více než kdykoli předtím.

ACCA pořádá v rámci oslav stoletého výročí založení mezinárodní konference ve spolupráci se Svazem účetních. Konference se bude zabývat problémy, které ovlivňují účetní profesi v přistoupených členských státech EU a kandidátských zemích.

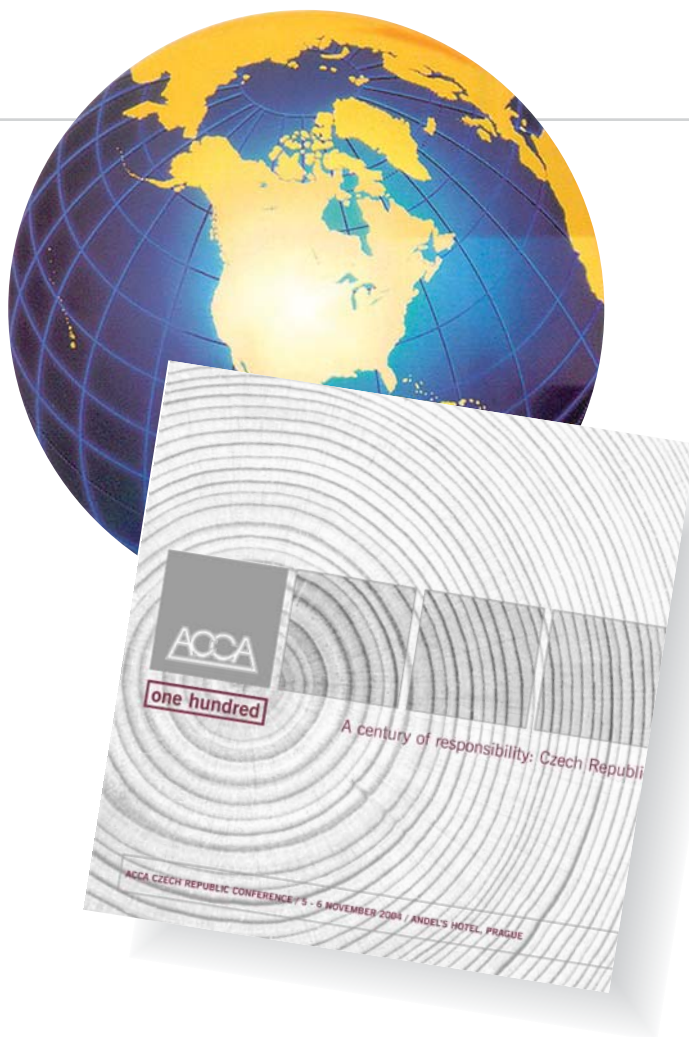
MEZI HLAVNÍ TÉMATA K DISKUZÍ PATŘÍ:

- Role účetní profese v rámci Evropy
- Kvalita vzdělávání pro účetní profesionály, a možnosti zlepšení vzdělávání v regionu
- Správa řízení podniků (Corporate governance) a transparentnost
- IFRS a změny v 8. směrnici EU

Konference bude první příležitostí, kdy se sejdou k otevřené diskuzi na tato témata všechny statutární a dobrovolné asociace účetních a auditorů z 8 nově přistoupených zemí ze střední a východní Evropy, a také z Bulharska, Chorvatska a Rumunska

NA KONFERENCI MIMO JINÉ VYSTOUPÍ:

- Ladislav Zelinka (náměstek ministra financí ČR)
- Gilbert Gelard (člen rady IASB)
- Paul Moxey (ředitel oddělení Corporate Governance, ACCA)
- Vedoucí představitelé profesních účetních organizací z České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska

Občerstvení a oběd formou buffetu je zajištěn pro všechny delegáty během celé konference. Konference je vedena pouze v anglickém jazyce.

Místo a čas konání:

**Hotel Anděl Praha
Stroupežnického 21
150 00 Praha 5**

**Pátek 5.11.2004 od 13,00–17,00
Sobota 6.11.2004 od 9,30–13,00**

Vložené:

Konference včetně večerní recepce
Účast pouze na recepci

35 EUR
15 EUR

Pro bližší informace kontaktujte:

Katka Benešová, ACCA Czech Republic
Na Příkopě 9/11, 110 00 Praha 1
tel: +420 222 240 855, fax: +420 224 239 720
e-mail: katka.benesova@cz.accaglobal.com

59. kongres Komory účetních

Opět po roce jsem měl možnost se zúčastnit kongresu francouzských účetních expertů, který se tentokrát odehrál v Lyonu od 30.9.–2.10.

Pořadatelé kongresu byli účetní experti z regionálního sdružení Rhône-Alpes. Lyon je nejen v kraji nám známého vína Côtes du Rhône, ale je to především malebné město s bohatou historií, centrum galské kultury, nikoli náhodou postavené na soutoku řek Saôny a Rhône. Třetí důležitá řeka se prý jmenuje Beaujolais.

>>> Každý kongres má své hlavní téma, které vždy souvisí se zkvalitněním služeb účetních expertů jejich klientům. Loni se kongres zaměřil na pomoc účetního experta při vzniku a vytváření podniku, jeho rozvoji a stabilizaci. Tentokrát byly ústředním tématem kongresu „daně a jak na ně“, abych opakoval slogan jedné české firmy. Francouzští účetní, a nejen oni, hledají cestu jak pomoci svým klientům orientovat se v daňové problematice (francouzské i evropské) a optimalizovat daňové zatížení firem. To je ve Francii velké a mnohé firmy utíkají ze země jinam, kde mohou alespoň dočasně daňové břemeno snížit. Jak konstatoval státní tajemník pro rozpočet Dominique Bussereau, při své nadcházející cestě do České republiky bude mimo jiné přesvědčovat ně-

expertů Francie v Lyonu

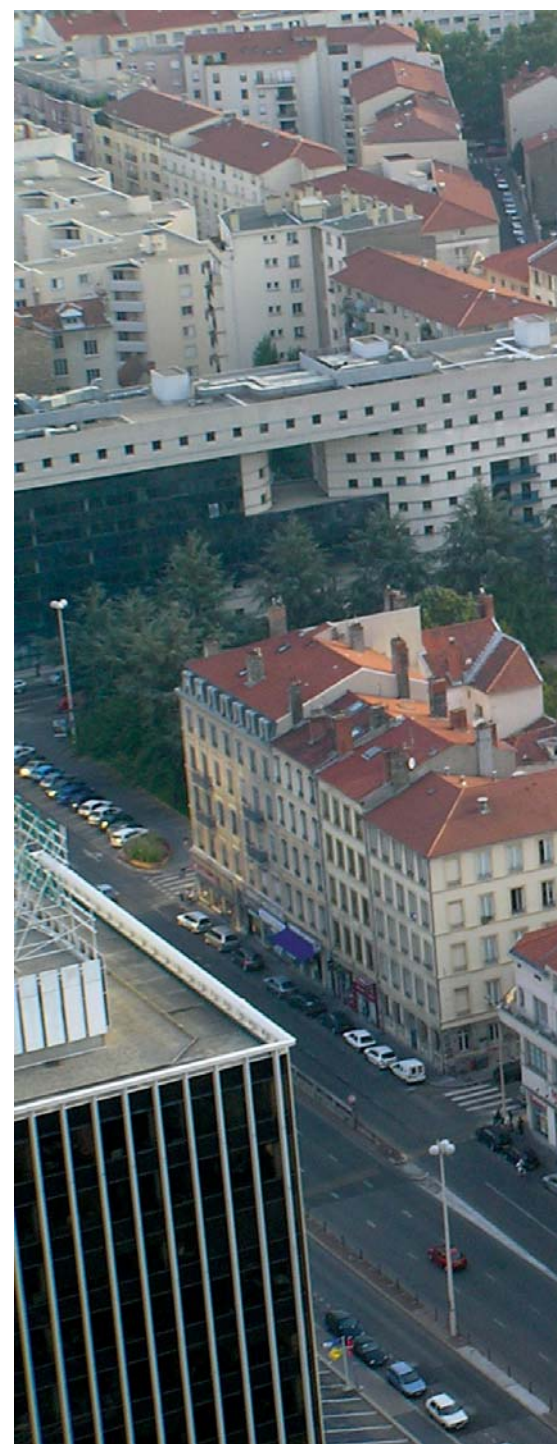
keré francouzské firmy, aby se vrátily a pomohly rozvoji ekonomiky své vlastní země. Vyslovil také myšlenku, že je politováníhodné, když země, kterým Evropská unie pomáhala a pomáhá při transformaci jejich hospodářství, se odvděčují tím, že nižšími daněmi a jinými úlevami lákají firmy z původních zemí EU a poškozují tak v jistém směru jejich hospodářství. Inu, názor je to zajímavý, ale má také svůj rub a přinejmenším jej nelze uplatňovat takto jednostranně.

Co se týče průběhu a obsahu kongresu, nelze říci nic jiného než superlativy. Zaznamenána byla především rekordní účast 3 700 účetních expertů, kteří se sjeli z celé Francie, (ale např. i s Guadelupou) vyměnit si názory, jak zlepšit práci svých firem (kabinetů) v oblasti daňového poradenství pro klienty. Spolu s partnery a vystavovateli se tu sešlo přes 5 000 lidí a to už je pěkná porce pro organizátory.

Program kongresu dosáhl pro nás nepředstavitelných rozměrů. Ve třech

dnech se uskutečnila tři plenární zasedání, tři konference, 14 workshopů, výstava informačních a internetových technologií, softwarů, finančních, pojišťovacích, sociálních, zdravotních, důchodových služeb, odborné literatury, vzdělávacích institucí a já nevím čeho všeho ještě. To vše se odehrávalo v hale Tonyho Garniera, která kromě velkého konferenčního sálu poskytla prostor pro zhruba 120 vystavovatelů a 6 poslucháren pro workshopy. Zájem přítomných byl obrovský a bylo těžko najít místo. Málo platné, francouzská účetní profese je na špičkové úrovni, a to nejen po stránce odbornosti, ale i etiky. Francouzi jsou odjakživa mistři kodifikací a stranou nezůstal ani etický kodex Komory účetních expertů, který stanovil přísnější pravidla než etický kodex IFAC, který je vzorem pro všechny členské organizace. Připomínám to zde proto, že na kongresu se mluvilo o daních a daňovém poradenství a nikoli o obcházení daňové povinnosti jak je to občas chápáno u nás.

Atmosféra kongresu byla veskrze pozitivní, což se projevilo hned při zahájení kongresu, kdy promluvil William Nahum, prezident Komory, Jean-Jacques Queyrane, prezident regionu a obzvláště emotivně Serge Bortoli, prezident regionální rady Komory v Rhône-Alpes. V jeho projevu byla znát hrdost na své město, region i profesi. Zazněla řada povzbudivých hesel, pro nás možná patetických, ale Francouzi jsou jiní a možná i méně otupělí než my s našimi zkušenostmi s politikou. V regionu, který je druhý největší ve Francii, s osmi departementy, 137 000 firmami a 1 700 účetními experty, naleznete nejen krásnou přírodu a špičkové technologie, ale také historii od dob prvního osídlení Lugdunum až po dnešek.

Z PROGRAMU KONGRESU

Konference „Velký fiskální třesk“ byla moderována za účasti univerzitního profesora Jean-Paul Fitoussi, ředitelky fiskální legislativy v Bercy (ministerstvo hospodářství a financí) Marie-Christine Lepetit, ředitele daňové služby firmy Unilever Philippem Thiira, prezidenta národní účetní rady Antoine Bracchi a hlavního lektora kongresu Jean-Charles de Lasteyrie. Diskutována byla suverenita státu v souvislosti s velkým vlivem evropských nařízení a ochromení státu neboť jeho suverenita byla podle jednoho z diskutujících vyprázdněna evropskou organizací. Byly také vysloveny obavy, že žádná vláda, lhostejno zda pravicová či levicová, nebude požívat jakékoli autonomie, proti tomu se však postavi-

ly názory, že nelze podléhat pocitům osudovosti a obavám z budoucnosti. V diskusi se prosazovala daňová soustava vlivná a aktivní, směřující k diferenciaci statutu podniků, jejich „doprovodu“ a politika podněcování teritoriálního uspořádání. Jako příklad bylo uvedeno snížení daní pro podniky, otevřené zóny, reforma některých speciálních daní a připomenuta zpráva Národní daňové rady, která uvádí, že francouzský daňový systém neznevýhodňuje francouzské podniky. Vyskytly se i názory skeptičtější, týkající se například profesní daně, která znamená znevýhodnění francouzských podniků ve výši 3 – 7 %. Systém komunitární a intrakomunitární DPH někteří zesměšňovali, nicméně se konstatovalo, že „velký daňový třesk“ bude pokračovat a že přijetí IAS se bude týkat jen konsolidovaných účetních závěrek kotovaných společností a následně nekotovaných. Státní tajemník pro rozpočet Dominique Bussereau bránil „rozpočtovou zbraň“ a vyjmenovával rozličná opatření rozpočtu pro

rok 2005. Odmítl fiskál konfiskační, který způsobuje kornatění ekonomiky.

Shrnout nějaké závěry z této široké debaty se neodvažují, hodně příspěvků znělo v kondicionálu, co nastane, když... a co by se mělo pokud....

Problematika daní se však v rámci kongresu nepohybovala pouze v rovině teoretických diskusí. Účetní experti získali mnoho praktických informací a obdrželi velké množství příruček, pomůcek a návodů. Publikace o rozsahu 200 a více stran nebyly ojedinělé

a všechny byly svým obsahem zajímavé a byly zdarma. Rád nechám zájemce nahlédnout, případně prostudovat. Jednou takovou příručkou je "daňový pas" (passeport fiscal), který vydala Komora účetních expertů. Konstatuje se v ní, že daňové poradenství je jedním z hlavních úkolů v rámci profese a spolu s dalšími disciplínami tvoří jednotný celek. Je vyžadována excelentní znalost a 73 % klientů se vyjádřilo pro její posílení. Publikace se zabývá dopodrobna všemi aspekty, které mohou pozitivně ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb v oblasti daňo-

vého poradenství. Dala si za cíl umožnit účetním expertům sebereflexi, odhalení slabín a posílení slabých článků v jejich činnosti. Pro názornost uvedu alespoň názvy kapitol, do podkapitol se nepouštím:

Očekávání klienta; kompetence; přístupy ve vztahu ke klientovi a k daňovým úřadům; daňová dokumentace; vzdělávání; mezinárodní aspekty; přímý marketing; nabídka produktů; profesní partnerství-vytváření sítí; pracovní postupy při daňových konzultacích; síť; odpovědnost, nezávislost a daňové poradenství ve vztahu k etice;

strategie, konkurenční prostředí, trhy, vývoj; technologie (IT).

V dalších jednáních se francouzští kolegové věnovali technickým otázkám, především aplikaci a dopadu nových národních účetních standardů.

Bohužel jsem se nemohl zúčastnit všech akcí, neboť jedním z cílů účasti na kongresu bylo projednání další spolupráce s Komorou účetních expertů na rok 2005 a organizace několika dalších aktivit. S ředitelem Institutu PhDr. Loukou, jsme absolvovali řadu setkání s francouzskými kolegy, plánovaných i neplánovaných. Všechna lze charakterizovat jako velmi vstřícná z obou stran a výsledkem jsou přísliby další spolupráce do budoucna.

Pro příští rok se připravují dva semináře na aktuální témata aplikace IFRS. Semináře budou pokračováním předchozích, které se odehrály v listopadu 2003 a dalšího chystaného na konec listopadu 2004. Díky konzultacím s francouzskými kolegy a získaným informacím má Svaz účetních možnost ovlivňovat velmi fundovaně obsah a vývoj účetních předpisů v ČR a samozřejmě užít těchto poznatků pro vlastní činnost odborníků v poradenství a ve firmách.

Další akcí, kterou Institut Svazu účetních pomáhá organizovat, je návštěva skupiny 35 účetních expertů z regionu Rhône-Alpes, sdružených ve skupině s názvem Conseillance, kteří navštíví počátkem prosince Prahu. Součástí jejich programu bude mini-konference s představiteli Svazu účetních, Komory auditorů a českých účetních firem, během níž se francouzští kolegové budou moci seznámit s ekonomickým vývojem v ČR a postavením a úkoly české účetní profese.

Co říci závěrem? Snad jen to, co zaznělo již na začátku. Kongres byl akcí gigantických rozměrů a přinesl francouzským profesionálům mnoho užitečného. Nám zase ukázal, jakou cestou by se měl rozvoj české účetní profese ubírat, ale také si konečně uvědomit, že mnoho českých účetních je na vysoké úrovni a zejména oni by se měli snažit udělat více pro silnou a hrdou účetní profesi. Jejich úkoly v moderní ekonomice jsou neodiskutovatelné a tomu by měla odpovídat i její prestiž. <<<

VĚROSLAV SOBOTKA

Ministři financí EU vážně zvažují společné zdanění firem

Ministři financí Evropské unie se v září na zasedání v nizozemském Scheveningen dohodli, že budou nadále zvažovat možné způsoby harmonizace daní z příjmů pro firmy.

>>> Ministři financí rozhodli o ustavení pracovní skupiny, která by se harmonizací korporátních daní měla zabývat a měla by v tomto směru navrhnout nějaká opatření. Prvním úkolem pracovní skupiny je identifikovat možný společný daňový základ, který by bylo možné harmonizovat. Teprve později by přišla na řadu harmonizace míry zdanění.

Pět zemí v čele s Velkou Británií a Irskem ovšem jakoukoli harmonizaci firemních daní odmítají. Největšími zastánci takového kroku jsou Francie a Německo, které mají, vzhledem k vzrůstající nezaměstnanosti, obavy z přemísťování firem do zemí (převážně čerstvých členů EU), kde je míra korporátního zdanění podstatně nižší, nebo dokonce žádná.

Vzhledem k tomu, že harmonizace daní by musela být schválena jednomyslně a například Velká Británie by opatření s velkou pravděpodobností vetovala, je možné, že se v této oblasti ustaví posílená spolupráce zemí ochotných daně z příjmů firem sjednotit. Podle agentury Reuters by do takové „pionýrské skupiny“ pravděpodobně patřily Francie, Itálie, země Beneluxu, Španělsko, Dánsko, Švédsko, Rakousko a z nových členských zemí Polsko a Česká republika.

Francouzský ministr financí Nicolas Sarkozy neuspěl na setkání ministrů se svým kontroverzním návrhem na zamezení přístupu k prostředkům ze strukturálních fondů těm zemím, které mají nízké zdanění. Ani Německo francouzský návrh nepodpořilo, přestože v minulosti dávalo najevo, že sdílí podobnou logiku uvažování. Nicolas Sarkozy odmítnutí

svého návrhu okomentoval podle Financial Times tím, že mu "nevdá míť pravdu a být při tom osamocen".

ÚČETNÍ ŠKANDÁLY V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

Během posledních dvou let se odehrála řada vážných účetních podvodů, o nichž jsme Vás již v bulletinu informovali. Nejčastěji šlo o zkreslování a nadhodnocování výsledků hospodaření firem v zájmu zvýšení nebo udržení cen akcií. Podvedeni tak byli akcionáři, investoři i vlastní zaměstnanci, kteří spojili svůj život s firmou a mnohdy přišli o celoživotní úspory vložené do firemních programů penzijního připojištění.

Při falšování účetních knih a vylepšování finančních zpráv se obvykle používalo nastrčených firem s nepřehlednou strukturou umožňující přesuny financí tak, aby se zakryly dluhy a podvod nebyl odhalen.

V současné době probíhá v Miláně předběžné řízení proti manažerům a účetním italské potravinářské firmy Parmalat, kde během deseti let narostly podvody do úctyhodných 14 miliard eur. Mezi obžalovanými jsou i auditoři, kteří měli podle prokuratury umožnit managementu vydávat nepravdivé finanční zprávy a informace. Viníci podvodů mohou být odsouzeni až na 5 let odnětí svobody, při spáchání více trestných činů se však sazba může znásobit.

V příštím roce by měl začít i proces proti strůjčům krachu Enronu a v této kauze mohou

podle Sarbanes-Oxley Act (Sarbanesův-Oxleyho zákon) i nejvyšší manažeri "vyfasovat" 20 let žaláře.

Do skandálů jsou v Americe i v Evropě zapleteny kromě auditorských firem i různé finanční skupiny, banky a pojišťovny, které pomáhaly skrývat narůstající dluh. Vyšetřování bude trvat ještě dlouho. Doufejme, že odhalí všechny souvislosti a vynesené tresty budou tvrdé a odstrašující. Čerstvý vítr snad zavane i k nám, aby se kauzy Enron, WorldCom, Parmalat, Ahold a další nemohly opakovat.

VS

MEZINÁRODNÍ VZDĚLÁ

Profesních účetních

Vážení čtenáři,

v souvislosti s prosazováním Mezinárodních vzdělávacích standardů IFAC (IES) do praxe, jsme se rozhodli zveřejnit v našem bulletinu základní principy a myšlenky, které jednotlivé standardy sledují. Jelikož celý soubor standardů je poměrně rozsáhlý, jsou zde některé pasáže kráceny, aby je bylo možné v tomto médiu otisknout. V nezkrácené podobě budou IES zveřejněny na webových stránkách ISÚ ihned, jakmile bude formálně schválen jejich překlad do českého jazyka.

Přijetí IES, jako určité normy, která vymezuje celosvětově požadavky na kvalifikaci a etiku účetní profese, je pro Komoru certifikovaných účetních, resp. Svaz účetních, významným závazkem, vyplývajícím ze členství v Mezinárodní federaci účetních IFAC, v této souvislosti bude plnění standardů také od členských organizací vyžadováno.

Pro listopadové číslo bulletinu ISÚ jsme vybrali IES – 2, standard, který předepisuje rozsah znalostí, které mají poskytovat programy vzdělávání profesním účetním a které jsou pro kvalifikaci profesních účetních vyžadovány. K tomuto je třeba poznamenat, že standardy vymezují kvalifikační úroveň profesního účetního, které se v případě "Systému certifikace a vzdělávání účetních v ČR" přibližujeme (nebo ji dokonce naplňujeme) až v úrovni 3. stupně „Účetní expert“. Toto zjištění by nás však nemělo nijak znepokojit, je nám totiž známo, že i v zemích, kde jsou tradice účetní kvalifikace postaveny velmi vysoko, jejich vzdělávací systémy nenaplňují IES zdaleka tak jednoznačně, jak bychom si mohli myslet.

IES – 2

ÚČEL A ROZSAH TOHOTO STANDARDU (kráceno)

Tento standard předepisuje rozsah znalostí, které mají poskytovat programy vzdělávání profesním účetním a které jsou vyžadovány pro kvalifikaci profesního účetního.

Cílem tohoto Standardu je zajistit, aby kandidáti na členství v členských institucích IFAC měli dostatek odborných účetních znalostí pro

práci kvalifikovaného profesního účetního ve stále složitějším a měnícím se prostředí. Způsob udržování této odborné způsobilosti je popsán ve standardu IES 7, Kontinuální profesní rozvoj.

Základní znalosti poskytované v programech vzdělávání profesních účetních jsou rozděleny do tří hlavních okruhů:

- (a) účetnictví, finance a související znalosti
- (b) organizační a podnikatelské znalosti
- (c) znalost informačních technologií

ÚVOD

(kráceno)

Vzdělání profesního účetního lze získat na univerzitě nebo v odborném studijním kurzu, který však musí být rovnocenný vysokoškolskému studiu. Kandidáti musí získat odborné znalosti, odborné dovednosti a stavovské hodnoty, etiku a postoje a musí být schopni tyto prvky vzájemně propojit.

Suma znalostí, kterou si profesní účetní musí osvojit, aby mohli odvádět kvalifikovanou práci, se neustále mění a rozšiřuje. V každé zemi bude tato suma trochu odlišná, navíc se většina profesních účetních postupně na něco specializuje. Proto tento Standard stanoví pouze obecné okruhy předmětů s tím, že profesní účetní musí své znalosti neustále doplňovat.

ÚČINNOST

Tento Standard nabývá účinnosti k 1. lednu 2005.

OBSAH VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ PRO PROFESNÍ ÚČETNÍ

(kráceno)

Odborné studium účetnictví by mělo být součástí programu předcházejícího kvalifikaci. Toto studium by mělo být dostatečně dlouhé a intenzivní a mělo by kandidátům umožnit získat odborné znalosti nutné pro odbornou způsobilost.

Program na získání odborných účetních znalostí předcházející kvalifikaci by měl trvat nejméně dva roky denního studia (respektive odpovídající délka distančního studia).

Studenti by měli tyto znalosti získat v rámci vysokoškolského studia oboru účetnictví nebo v rámci odborné kvalifikace.

VACÍ STANDARDY IFAC

OBSAH ODBORNÉHO ÚČETNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ BY MĚL ZAHRNOVAT:

- (a) účetnictví, finance a související znalosti
- (b) organizační a podnikatelské znalosti
- (c) znalost informačních technologií a schopnosti je užívat

Předměty uvedené v tomto Standardu nemusí být nutně vyučovány v uvedeném pořadí. Je například možné získat účetní vzdělání zároveň se všeobecným vzděláním, v rámci univerzitního studia nebo dalším studiem po dokončení studijního programu na úrovni univerzitního vzdělání. Studenti mohou vystudovat jiné obory než účetnictví či nemusí vůbec absolvovat vysokou školu, ale mohou získat potřebné znalosti studiem pro kvalifikační zkoušku některé profesní instituce. V takovém případě musí studijní program profesní instituce úplně pokrýt rozsah předmětů uvedených v tomto Standardu. Předměty a prvky studijního programu mohou být propojeny, například znalost informačních technologií mohou být součástí specifických účetních kurzů. To může zkvalitnit učební proces a umožnit kandidátům pochopit souvislost mezi jednotlivými složkami.

Odborné účetní znalosti jsou pouze částí vzdělávacího programu vedoucího ke kvalifikaci a mohou být získány jak v rámci univerzitního studia, tak jinou cestou. Některé univerzitní programy vyžadují dva roky všeobecného studia a pak nejméně další dva roky studia účetnictví. Specializované účetní obory mohou všeobecné studium zahrnout do tříletého programu. Konkrétní kombinace všeobecného studia, studia účetnictví a praktických zkušeností se může v jednotlivých programech lišit, ale výsledkem musí být srovnatelné odborné znalosti.

Účetnictví, finance a související znalosti poskytují hlavní odbornou základnu nezbytnou pro úspěšnou kariéru profesního účetního. Kombinace předmětů se může lišit podle odvětví nebo země, ve kterých kandidáti pracují. Konkrétní učební plány oboru účetnictví se mění a budou měnit podle rychle se vyvíjejících požadavků trhu. Objevují se nové předměty a mění se význam jednotlivých předmětů. Členské instituce mohou rozšířit nebo upravit své programy tak, aby odpovídaly potřebám konkrétní oblasti.

Organizační a podnikatelské znalosti umožňují profesním účetním pochopit prostředí, v němž pracují. Profesní účetní musí mít rozsáhlé znalosti o fungování podniků, státních a neziskových organizací včetně orga-

nizace, financování a řízení podniků jakož i globálního prostředí, v němž tyto podniky působí.

Informační technologie změnily úlohu profesního účetního. Profesní účetní nejen používá a kontroluje informační systémy, ale zároveň se podílí na jejich hodnocení, návrhu a řízení.

Níže uvedené předměty představují minimální požadavky na programy odborného účetního vzdělávání. Relativní hloubka a rozsah těchto oblastí v rámci studijního programu však závisí na potřebách jednotlivých členských institucí IFAC a na omezeních daných dohlédacími orgány.

ÚČETNÍ, FINANČNÍ A SOUVISEJÍCÍ VĚDOMOSTI BY MĚLY ZAHRNOVAT TYTO TEMATICKÉ OKRUHY:

- (a) finanční účetnictví a výkaznictví
- (b) manažerské účetnictví a kontrolu
- (c) daně
- (d) podnikové a obchodní právo
- (e) audit a účetní poradenství
- (f) finance a finanční řízení
- (g) stavovské hodnoty a etiku

Podrobnější specifikace zahrnuje:

- historii účetnictví a teorie účetnictví
- obsah, pojmy, strukturu a význam výkaznictví pro organizační činnosti, pro interní i externí použití, včetně informačních potřeb pracovníků, kteří rozhodují o finančních otázkách, a kritického posouzení úlohy účetních informací při naplňování těchto potřeb
- národní a mezinárodní účetní a auditorské standardy
- regulaci účetnictví
- manažerské účetnictví, včetně plánování a sestavování rozpočtů, řízení nákladů, kontroly kvality, měření výkonosti a benchmarking
- koncepty, metody a procesy kontroly, které zajišťují přesnost a integritu finančních údajů a ochranu majetku podniku
- zdanění a jeho dopad na finanční a manažerská rozhodnutí

- znalost podnikatelského právního prostředí, včetně předpisů o cenných papírech a obchodního práva, nutných pro výkon účetní profese v dané jurisdikci

- podstatu auditu a ostatních poradenských služeb, včetně řízení rizik a odhalování podvodů, a příslušné intelektuální a procedurální znalosti

- znalost financí a finančního řízení, včetně analýz finančních výkazů, finančních nástrojů, národních i zahraničních kapitálových trhů a řízení zdrojů

- etické a stavovské odpovědnosti profesionálních účetních vůči odborné i širší veřejnosti (viz rovněž IES 4, Stavovské hodnoty, etika a postoje)

- účetnictví státních a neziskových organizací

- použití nefinančních měřítek výkonnosti v podnikání

ORGANIZAČNÍ A PODNIKATELSKÉ ZNALOSTI BY MĚLY ZAHRNOVAT TYTO TEMATICKÉ OKRUHY:

- (a) ekonomii
- (b) podnikatelské prostředí
- (c) správu a řízení společnosti (corporate governance)
- (d) etiku podnikání
- (e) finanční trhy
- (f) kvantitativní metody
- (g) chování v organizacích
- (h) řídicí a strategické rozhodování
- (i) marketing
- (j) mezinárodní obchod a globalizaci

Organizační a podnikatelské vzdělání vybaví budoucí profesní účetní znalostmi prostředí, v němž působí jejich zaměstnavatelé a klienti. Rovněž jim poskytne kontext pro uplatňování odborných dovedností získaných během vzdělávacího procesu před dosažením kvalifikace. Rozumět řízení podniku a organizace není totéž jako být schopen se na tomto řízení aktivně podílet a využívat přitom praktické zkušenosti.

ORGANIZAČNÍ A PODNIKATELSKÉ VZDĚLÁVÁNÍ ZAHRNUJE:

- (a) znalost makroekonomie a mikroekonomie

- (b) znalost obchodu a finančních trhů a jejich fungování

- (c) využití kvantitativních metod a statistiky pro řešení podnikatelských problémů

- (d) hlubší pochopení správy a řízení společnosti a etiky podnikání

- (e) znalost organizací a prostředí, v němž působí, včetně hlavních ekonomických, právních politických, sociálních, technických, mezinárodních a kulturních faktorů a jejich vlivů a významu

- (f) znalost problematiky životního prostředí a udržitelného rozvoje

- (g) znalost mezilidských vztahů a skupinové dynamiky v organizacích, včetně metod pro realizaci a řízení organizačních změn

- (h) pochopení personálních otázek a problémů lidských zdrojů, řízení lidí, projektové řízení a marketing

- (i) znalost podpory a strategie rozhodování, včetně podnikatelského poradenství, strategického řízení a obecného řízení

- (j) znalost organizačních a provozních rizik

- (k) základní znalost mezinárodního obchodu a financí, způsoby provádění mezinárodního obchodu a globalizační procesy

- (l) schopnost integrovat všechny tyto složky za účelem dosažení strategických cílů

INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE BY MĚLY ZAHRNOVAT TYTO TEMATICKÉ OKRUHY:

- (a) základní znalost IT
- (b) znalost kontrolních mechanismů IT
- (c) schopnost provádět kontroly IT
- (d) způsobilosti uživatele IT
- (e) alespoň jednu z těchto kompetencí: manažer, auditor nebo projektant informačních systémů

Všichni profesní účetní musí v rámci vzdělání předcházejícího kvalifikaci působit ve funkci manažera, projektanta nebo auditora informačních systémů, popř. v kombinaci těchto funkcí tak, jak jsou popsány v materiálu IEG 11.

Uživatelé IT používají nástroje a techniky informačních systémů k dosažení vlastních cílů i k dosažení cílů jiných subjektů. Jako uživatel IT by profesní účetní měl být schopen:

- (a) používat vhodné informační systémy a technologie na podnikové a účetní problémy
- (b) prokázat znalost podnikových a účetních systémů
- (c) provádět kontroly koncových uživatelských systémů

Znalost informačních technologií lze zajistit různými způsoby, ať už jsou to samostatné kurzy, nebo začlenění látky do kurzů organizačních a podnikatelských znalostí, účetnictví nebo jiné látky související s účetnictvím. Tyto schopnosti je rovněž možné získat v praxi. V rámci formálního vzdělání v oblasti IT je možné použít případové studie, spolupráci se zkušenými profesionály a podobné techniky, které z kvalitní prezentaci látky a pomohou studentům rozvíjet praktické dovednosti v kombinaci se související pracovní praxí v oblasti IT.

KOMENTÁŘ NA ZÁVĚR

Mezinárodní vzdělávací standardy je třeba vnímat nejenom jako snahu IFAC o vytvoření „globální profese“, ale v našem ekonomickém a kulturním prostředí i jako důležitý impuls k nastavení světově uznávaného kvalifikačního rámce, který sleduje rozvoj účetní kvalifikace na straně jedné a zároveň vytváří široké možnosti

uplatnění pro „kvalifikované profesní účetní“ na straně druhé.

Bez povšimnutí nelze ponechat také další aspekt, a to souvislost se zaváděním IAS/IFRS do účetní legislativy EU. Přechod na tyto nové účetní principy bude vyžadovat od profesních účetních daleko vyšší stupeň „účetního myšlení“ a širší teoretické znalosti. Struktura a rozsah znalostí, které mají poskytovat programy vzdělávání profesním účetním a které jsou vyžadovány pro kvalifikaci profesního účetního dle IES - 2, jsou dost dobrým předpokladem pro jejich správnou aplikaci v účetní praxi.

Z výše prezentovaného IES - 2 je patrná poměrně vysoká náročnost na znalosti požadovaných od profesních účetních. Sama tato okolnost však nemusí být přijímána nijak pozitivně. Z praxe víme, že pro určité účetní jednotky (např. malé a střední podniky) by byla dostačující přiměřená (nižší) kvalifikační úroveň

profesních účetních. O této věci se vede diskuse, „Systém certifikace a vzdělávání účetních v ČR“ s tímto přístupem již od samého počátku počítá a proto byl koncipován ve třech stupních, které svým obsahem a náročností tyto praktické aspekty vyjadřují.

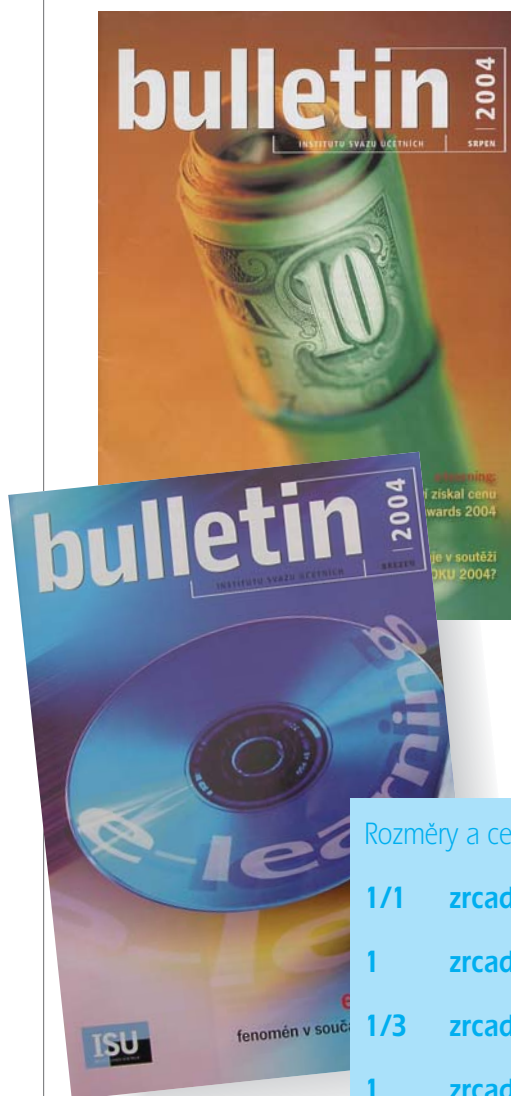
Z prvního, velice zevrubného srovnání požadavků stanovených IES a „Systému certifikace a vzdělávání účetních v ČR“ nám vyplynulo, že stávající systém je ve shodě s IES s tím, že je třeba určité obsahové prvky upravit nebo doplnit. Jedná se zejména o relativně nové požadavky na znalosti profesních účetních v oblasti IT. Společně s Komorou auditorů ČR je rozpracován projekt tzv. „Společného vědomostního základu“, kde je náš vzdělávací systém akceptován jako základ z něhož se vychází.

Na závěr je třeba říci, že přibližování se požadavkům IES bude pro celou řadu zemí dlouhodobější proces, který musí nutně respektovat stav ekonomiky a domácí tradice ve vzdělávání. Pro nás je důležité, že jsme v tomto směru nezaspali a máme velice kvalitní základ, který je pro naši účetní profesi dobrým příslibem do budoucnosti.

Originální znění IES lze najít na webových stránkách IFACu (www.ifac.org) <<<

JAROSLAV LOUKA
Technický poradce Vzdělávací komise IFAC
(2001 - 2003)

DATA VYDÁNÍ A PODMÍNKY INZERCE bulletinu

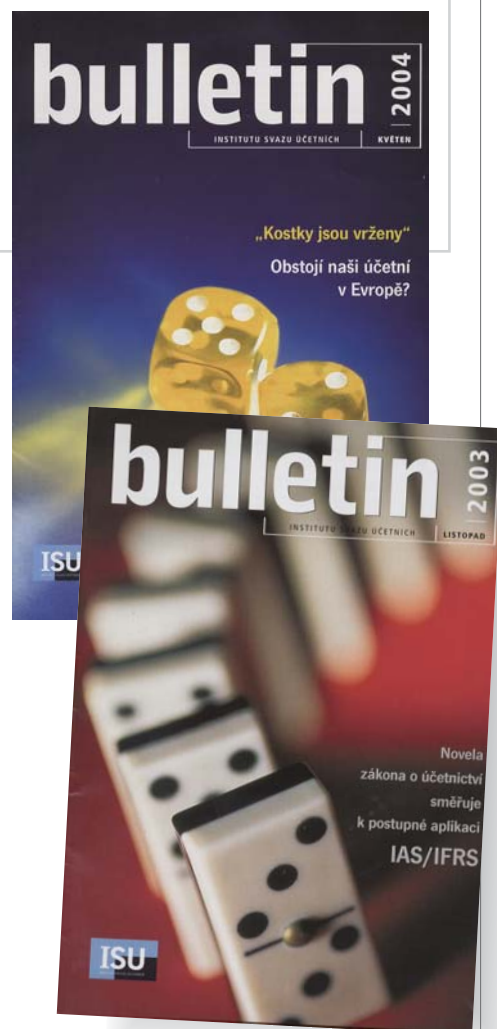
bulletin

je vydáván minimálně 4x ročně v rozsahu 32 - 44 stran a je rozeslán bezplatně všem adeptům registrovaným v systému certifikace, jejichž počet se pohybuje mezi 5 000 - 6 000 v závislosti na získání certifikátu a přílivu nových adeptů. Zhruba 500 ks je rozesláno v souvislosti s nabídkou spolupráce a inzerce významným personálním firmám, velkým auditorským a účetním společnostem a vzdělávacím agenturám. Dalších několik set výtisků je rozesláno spolu s Informační brožurou zájemcům o systém certifikace a využito k propagaci na větších akcích typu semináře, konference nebo výstavy. Celkový náklad tohoto čísla činí 6 500 výtisků. Termíny vydání bulletinu se přizpůsobují potřebám adeptů dostat včas informace potřebné pro postup certifikací a prioritně se řídí proběhlými a připravovanými zkouškami. **Termíny vydání v roce 2005: 1.3., 1.5. 15.8. a 1.11.** (rozeslání 3-5 dní před těmito daty).

Rozměry a ceny inzerátů

1/1	zrcadlo: 190 x 275 mm	20 000 Kč
1	zrcadlo: 190 x 135 mm	12 000 Kč
1/3	zrcadlo: 59 x 275	10 000 Kč
1	zrcadlo: 135 x 93 mm	8 000 Kč

Ceny inzerátů jsou bez DPH a platí pro inzeráty dodané v definitivní podobě (nevyžadují další úpravu) ve formátu pdf., tif. a jpg. (minimální rozlišení 300 DPI). Grafické úpravy nebo zpracování inzerátu je možné po dohodě s editorkou bulletinu výtvarnicí Danou Martinkovou (tel. 604 958 349). Minimální rozměr inzerátu je stanoven na 1/4 strany, obsah inzerátu nesmí odporovat svým obsahem nebo charakterem běžným etickým zásadám a předpokládá se jeho souvislost

se zaměřením bulletinu. Stejně zásady platí pro PR články, jejichž cena se řídí velikostí plochy jako u inzerátů. **Uzávěrky inzerátů v roce 2005: 15.1., 15.3., 15.7. a 15.9.**

bulletin

je zveřejněn kompletní i s inzeráty na www stránkách ISÚ nejpozději v den vytištění, inzeráty budou ponechány ve webové verzi po celou dobu zveřejnění bulletinu (max. 1 rok), nebude-li si klient přát jejich odstranění např. z důvodu neaktuálnosti údajů v inzerátu a pod.

Bližší informace: JUDr. Věroslav Sobotka
tel. 296 208 220-7, fax. 296 208 228,
e-mail: sobotka@svaz-ucetnich.cz

NOTIA STŘEDISKO VZDĚLÁVÁNÍ SPOL. S R.O.

Vzdělávací agentura NOTIA Středisko vzdělávání spol. s r.o. představuje špičku v oblasti vzdělávání účetních a daňových odborníků. Specializujeme se na finanční a mzdové účetnictví, daně, obchodní právo, leasing, doplňkově pořádáme počítačové semináře, jazykové kurzy a kurzy osobního rozvoje. Cílem naší práce je zprostředkovávat informace, které našim klientům přinesou maximální užitek: informace aktuální, srozumitelné, ucelené a prakticky využitelné.

Společnost NOTIA Středisko vzdělávání spol. s r.o. vznikla v roce 1996 oddělením od mateřské společnosti NOTIA s.r.o., v jejímž rámci působila od roku 1992 jako středisko účetního vzdělávání. Díky spolupráci se sesterskými společnostmi Horwath Notia Audit a TPA Notia máme široké odborné zázemí a vynikající zdroj námětů a zpětné vazby pro své aktivity. Úzce spolupracujeme také s odborníky státní správy a akademické obce (zejm. tvůrci legislativních norem), profesních sdružení (Svaz účetních, KDP ČR, KA ČR) a špičkovými specialisty z praxe. Naši lektori splňují odborné a pedagogické požadavky, kterými chceme zajistit vysokou kvalitu vzdělávacích programů.

Vzdělávání probíhá formou jedno- nebo vícedenních seminářů, a to jak veřejných tak zakázkových. Naše akce vynikají kvalitními lektory, výborným servisem (skvělá organizace, příjemné přednáškové prostory, občerstvení, prodej odborné literatury) a přátelskou atmosférou s otevřeným přístupem ke klientovi.

ZAKÁZKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Na základě našich odborných zkušeností jsem připraveni uspořádat odborné vzdělávání na Vámi zadaná témata tzv. „kurz šitý na míru“.

Vysoká **efektivita zakázkového vzdělávání** je garantována odborností a praxí lektorského týmu. Využitím možnosti úzké spolupráce dochází k **naplňování cílů zadavatele** v oblasti vzdělávání.

S důvěrou se na nás můžete obrátit s tematikou:

- účetnictví, daní, práva a dalších ekonomických disciplín
- manažerských dovedností
- individuálních odborných konzultací

Semináře realizujeme v prostředí a termínu vyhovujícím klientovi. Cíle zakázkového semináře nastavené zadavatelem naplňujeme pomocí:

- seznámení se s firemním prostředím zadavatele
- specializace na zadanou problematiku
- znalostí konkrétních pracovních pozic účastníků
- návaznosti při uceleném vzdělávání v rámci komplexních projektů
- vyhodnocení vzdělávacího projektu pomocí testů a odborných zpráv lektora
- doporučení dalšího vzdělávání

PRONÁJEM UČEBEN

K dispozici jsou dvě učebny. Kapacita cca 20 a 35 míst. Jedná se o moderní a klidný prostor, který Vás jistě osloví pro možnost pořádání vzdělávacích akcí, prezentací a dalších setkání.

Učebny jsou dobře dostupné od metra Náměstí Míru a Muzeum.

Na Vaši návštěvu se těší

JANA TRANTOVÁ

ředitelka společnosti

NOTIA Středisko vzdělávání spol.s r.o.

Mánesova 28, Praha 2

120 00

Tel. 222 826 301, 222 826 303, Fax. 222826302

e-mail: seminare@notiasv.cz

Partnerské organizace ISÚ

pro vzdělávání k certifikaci a POV

Bankovní akademie, a.s.
130 00 Praha 3, Vlkova 12
tel.: 222 710 263, 222 720 301,
222 721 147
e-mail: kurzy@bank-akademie.cz
www.bank-akademie.cz

POV

NOTIA Středisko vzdělávání, spol. s r.o.
120 00 Praha 2,
Balbínova 8
tel.: 222 826 301, fax: 222 826 302
e-mail: notia@notiasv.cz
www.notiacz

POV

Svaz účetních
- základní organizace Brno
659 80 Brno,
Bubeníčková 13, P. O. BOX 380
tel.: 545 24 55 76-8, fax: 545 24 55 76
e-mail: su-brno@su-brno.cz

POV+CERT

CATHY GAWEL, v.o.s.
612 00 Brno, Hudcova 487/76a
tel.: 541 321 201, kl. 309
fax: 541 241 946
e-mail: cathy@betabrno.cz
www.betabrno.cz

POV

Obchodní akademie
757 11 Valašské Meziříčí,
Masarykova 101
tel.: 571 611 707
e-mail: oavalmez@oavm.cz

CERTIF

Svaz účetních
- základní organizace Olomouc
772 00 Olomouc, Kollárovo nám. 7
tel./fax: 585 222 035,
tel.: 585 556 320, 602 730 916
e-mail: suol@ol.cz

POV+CERT

EKO - V.W., s.r.o.
vzdělávací a poradenská agentura
772 00 Olomouc, Kosmonautů 8
tel./fax: 587 433 400
e-mail: ekovw@ekovw.cz
www.ekovw.cz

POV+CERT

Organizační kancelář, s.r.o.
591 15 Žďár nad Sázavou,
Strojírenská 14
tel.: 566 622 750, fax: 566 622 744
e-mail: peterova@okfas.cz
www.okfas.cz

CERTIF

Svaz účetních
- základní organizace Ostrava
702 00 Ostrava,
Československá 18
tel./fax: 596 110 629
e-mail: svazucetnichov@volny.cz

POV+CERT

Evropský polytechnický institut, s.r.o.
686 04 Kunovice,
Osvobození 699
tel.: 572 549 018, 572 548 035,
fax: 572 549 018
e-mail: epi@vos.cz, www.vos.cz

CERTIF

PhDr. Zdeňka Kubrová
- PRAGOEDUCA
140 46 Praha 4, Antala Staška 80
tel. 261 006 570, fax: 261 006 580
e-mail: pragoeduca@mbox.vol.cz
www.pragoeduca.cz

POV+CERT

Svaz účetních
- základní organizace Pardubice
530 02 Pardubice, nám. Republiky 2686
tel./fax: 466 657 101
e-mail: info@svazucetnich.cz
www.svazucetnich.cz

POV+CERT

Institut vzdělávání Ostrava
702 00 Ostrava, DOS,
Československá 18
tel./fax: 596 110 631
e-mail: jirina.bolkova@volny.cz

POV+CERT

Soukromá obchodní a právní
akademie, s.r.o.
466 01 Jablonec nad Nisou,
Opletalova 4
tel./fax: 483 320 807,
e-mail: soapa@seznam.cz

POV+CERT

Svaz účetních
- základní organizace Plzeň
301 14 Plzeň,
Veleslavínova 20
tel./fax: 377 326 746
e-mail: suplzen@volny.cz

POV

MARRUVIUM, s.r.o.
326 00 Plzeň,
Houškova 32
tel.: 377 429 313
e-mail: marruvium@marruvium.cz
www.marruvium.cz

POV+CERT

Soukromá střední odborná škola s.r.o.
741 11 Nový Jičín,
Dvořákova 33
tel.: 556 708 760,
fax: 556 710 239
e-mail: l.kramolisova@ssosnj.edunet.cz

CERTIF

VOX - kurzy, semináře, rekvalifikace
110 00 Praha 1, Senovážné nám. 23
K-CENTRUM, budova 22
tel. 222 241 378, 222 241 409,
fax: 222 246 429
e-mail: vox@vox-kurzy.cz, www.vox-kurzy.cz

POV

Vysvětlivka:

POV pokračující odborné vzdělávání